

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 30 pekt a Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3.—, večji inzerati petik vrsta Din 4.—, Popost po dogovoru. Inzeratni davek posebej. — »Slovenski Narod« izhaja mesečno v Jugoslaviji Din 12, za inozemstvo Din 25.— Rokopis se ne vračajo.

Uredništvo in upravnništvo

Ljubljana, Knaflcova ul. 5

Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

PODRUŽNICE:

MARIBOR, Grajski trg 8. — CELJE, Kocencova ulica 2. — Tel. 190.
NOVOMESTO, Ljubljanska cesta, tel. št. 26. JESENICE, Ob kolodvoru 101. — —
Račun pri pošti, ček. zavodu v Ljubljani št. 10.351

PARLAMENTARNA KRIZA V NEMČIJI

Senzacionalen govor drž. kancelarja — Borba za novi davčni zakon

Pred razpustom parlamenta

Berlin, 16. julija. Včerajšnja seja državnega zbora je zbudila veliko senzacijo. Ob 16. je imel državni kancelar dr. Brüning daljši govor, v katerem je dejal med drugim:

Nad našo državo leži neugoden pritisk in občutek negotovosti, ki vpliva neverjetno ovirajoče in obremenjujoče. Ne gre za prehodno depresijo, temveč za popolno izpremembo strukture in revolucijo cen na vseh poljih gospodarstva. Pogoji za izvedbo sanacijskih ukrepov glede na državne finance je ta, da se najprej pokrije primanjkljaj v državnem proračunu. Zato pa ni druge možnosti kakor one, ki jo predlaga državna vlada. Ako ne bi bilo mogoče v parlamentu določiti kritja, bo državna vlada v interesu demokracije porabila vsa ustavna sredstva, ki so potrebna za pokritje deficita proračuna.

Po enournem odmoru je izjavil so-

cialno-demokratski poslanec Keil, da se bodo socialni demokrati pri glasovanju o čl. 1 vzdržali glasovanja ter počakali na nadaljni razvoj dogodkov. Svaril je vlado pred uporabo čl. 48 ustave, ker bi to pomenilo težko kršitev ustave. Tudi nemški nacionalni zastopnik je izjavil, da nemški nacionalci ne bodo glasovali za predlog.

Končno je bil čl. 1 davčnega zakona, ki ugotavlja le načelno potrebo prisilne oddaje v navadnem glasovanju s glasovi vladnih strank sprejet. Socialni demokrati so se vzdržali glasovanja, proti pa so glasovali nemški nacionalci, narodni socialisti in komunisti. Debatna in glasovanje o odločnem čl. 2, ki vsebuje posamezne davčne zakone, sta bila odgojena na jutri.

Berlin, 16. julija. Ker je nemška narodnosocialistična stranka sklenila glasovati proti vladnemu finančnemu programu, je kriza nemškega parla-

menta skoraj neizbežna. Ako ne pride v zadnjem trenutku do sporazuma, bo parlament razpuščen. Volitve bi bile v tem primeru še pred koncem leta.

Berlin, 16. julija. Pruski ministrski predsednik Braun je poslal državnemu predsedniku pismo, v katerem pravi med drugim, da ne bo nastopil proti zopetnemu osnovanju Stahlhelma v Porenju in na Westfalskem, da pa zahteva od vodstva Stahlhelma obvezno izjavo, da organizacija ne bo nastopala protizakonito. Obenem je izrazil svoje obžalovanje nad sklepom državnega predsednika Hindenburga, da se ne udeležijo praznov v Porenju.

Berlin, 16. julija. Razburjenje nad razpustom Stahlhelma v Porenju se je nekoliko poglobilo. Listi tolmačijo pismo pruskega ministrskega predsednika Hindenburga, da bo došlo do sporazumne rešitve nastalega spora.

Odgovori na Briandovo spomenico

Stališče japonske vlade — Nemški poslanik pri Briandu — Odgovor madžarske vlade

Tokio, 16. julija. Japonski vladi je bil Briandov memorandum o evropski uniji sporočen v svrhu informacije. Japonska vlada je sedaj naročila svojemu poslaniku v Parizu, naj sporoči francoskemu zunanjemu ministru, da nima ničesar proti nameravani federaciji držav, nameravana unija pa ne sme ogroziti suverenosti ali neodvisnosti evropskih držav in ne sme biti naperjena proti kakršni izven Evrope.

Pariz, 16. julija. Nemški poslanik

Kölsch je včeraj ob 15. popoldne izročil francoskemu zunanjemu ministru odgovor nemške vlade na Briandov memorandum. Nato se je vršil daljši razgovor med obema državnikoma o možnosti in izvedbi sodelovanja med evropskimi državami.

Budimpešta, 16. julija. AA. Zunanji minister Valko je predal danes francoskemu poslaniku odgovor Madžarske na Briandov memorandum. Jutri bo ta odgovor objavljen v listih.

Protifašistični pokret v Italiji

Kaj pravijo milanski letaki — Italijanski protest pri švicarski vladi

Basel, 16. julija. Bernski poročevalec »Nationalzeitung« je dobil v roke originalne eksplanare protifašističnih manifestov, ki so bili vrženi v Milano z letala Bassanesija. V teh manifestih se veli med drugim: Pravica in svoboda pozdravlja mesto petih dni (zgodovinska reminiscenca iz revolucionarnih bojev leta 1848., v katerih je bila avstrijska posadka v petdnevni borbi izgnana iz Milana). Dvignite se! Že 30 mesecev se organizirajo in oborožujejo komiteji za pravico in svobodo. Naj bo Milan kakor vedno prvo mesto, da da signal.

V drugem manifestu se pozivajo Italija-

ni, zlasti Milanci, naj več ne kadijo.

Tretji manifest veli: Fašizem bo dovedel Italijo do propada. Industrija in banke so v težki krizi. 800.000 brezposelnih, 14.000 konkurzov letno, 2 milijona meničnih protestov na leto! Italija je država največjih davkov!

Basel, 16. julija. Kakor doznava »Nationalzeitung« iz Berna, je italijanska vlada pri švicarskem poslaniku v Rimu zelo ostro protestirala, ker je letalec Bassanesi na svojem poletu pristal s svojim letalom v Tessinu, češ, da je pomanjkanje pozornosti na strani švicarske policije omogočilo antifašistični propagandni polet.

Finski parlament razpuščen

Helsingfors, 16. julija. Predsednik finske republike je razpusil parlament. Nove volitve se bodo vršile 1. in 2. oktobra. Parlament je sicer sprejel zakon za pobijanje komunizma z dvema tretjinama glasov, ker pa za pospešitev njegove izvedbe ni bila dosežena večina petih šestin, se bo zakon pričel izvajati po volitvah.

Francija je spravljiva

Pariz, 16. julija. AA. Današnji »Temps« piše glede francosko-italijanskih odnosov: Francija in Italija si ne moreta biti sovražnici. Če sploh obstojata dva naroda, ki ju mora vse združevati, sta to Italija in Francija. Če odgovarja dejstvu vest, da želi Rim jasnejši odnos med obema državama, potem mora z vsemi sredstvi delati na to, da odstrani bolno stanje, ki že predolgo leži kot mra na obeh državah.

Komunistično rovarjenje v Ameriki

New York, 16. julija. Zaradi naraščajoče komunistične propagande, ki je postala zadnje čase zaradi brezposelnosti zelo agresivna, je senator Elihu Root predlagal, naj se ustanovi zvezna policija, ki bi pobijala agitacijo moskovske rdeče internacionale.

Senator odkrito priznava, da so komunisti zasnovali v Ameriki široko razpredeno tajno organizacijo, ki je dobro oborožena. Po njegovem mnenju je sedanja ameriška policija preslaba, da bi se borila proti naraščajoči komunistični propagandi. Root predlaga, naj se ustanovi za borbo proti komunistom posebna policija, slična oni, ki se bori proti tihotapcem.

Zasedanje interparlamentarne unije

London, 16. julija. 500 delegatov 32 parlamentov se danes udeležijo otvoritve 26. zasedanja interparlamentarne unije v Londonu. Zasedanje je otvoril vodja francoske delegacije predsednik zbornice Bouisson.

Angleški zunanji minister Henderson je imel govor o zunanji politiki Anglije. V poročilu generalnega tajnika se bo med drugim razpravljalo o obnovi Evrope in o zadnjih dogodkih na Kitajskem in v Rusiji. Na dnevnem redu zasedanja so med drugim naslednje točke: 1. Mednarodna kontrola kartelov in trustov, 2. posledica Kelloggovega pakta, 3. problem manjšin. Med delegati je 12 žensk. Nemčija topot ni poslala delegatov, ker je neobhodno potrebna prisotnost vseh poslancev v Berlinu zaradi glasovanja o sprejemu nemškega proračuna za leto 1930.

Zita v Španiji

Bruselj, 16. julija. Bivša cesarica Zita je odpotovala s svojimi otroci v Španijo, kjer namerava ostati dva meseca.

Zmaga Argentine nad Francijo

Montevideo, 16. julija. Včeraj se je vršila samo ena tekma, in sicer med Argentino in Francijo. Argentina je dosegla nad francosko reprezentanco le tesno zmago z 1:0.

Nove zveze med severom in Jugoslavijo

Kopenhagen, 16. julija. Novoimenovani poslanik Danske v Beogradu za balkanske države Biering je izjavil danes novinarjem, da se z osnovanjem danskega poslanstva v Beogradu pričneta doba tesnejšega sodelovanja med Dansko in južnozhodno Evropo zlasti na gospodarskem polju. Kadar se je došel v skandinavskih državah omenjal Balkan, se je takoj mislilo na nered in nesigurnost. Z ustvaritvijo direktnih diplomatskih vez z Balkanom pa se bo po besedah poslanika Bieringa izvršila revizija dosedanjega naziranja severnih narodov o Balkanu. Nadalje je poslanik Biering izjavil, da je prepotoval 1. 1921 Jugoslavijo in dobil sicer površen vtis, vendar pa mu ni ostal neznan napredek, ki ga je Jugoslavija dosegla na raznih poljih v zadnjih desetih letih. Poudarjal je, da je neprijatelj napačnih naziranj v skandinavskih državah in da se bo potrudil vtreti gospodarski pot na jugovzhod ter razbiti nezaupanje in pesimizem. Končno je izrazil upanje, da se bo v Beogradu počutil domače že zato, ker je dolga leta bival v južni Rusiji in razmeroma spoznal življenje in običaje slovanskih narodov. Upa, da bo prišel v Beograd na svoje mesto v početku septembra.

London, 16. julija. AA. »Times« prinaša več svojega dopisnika iz Bukarešte, da se bodo dne 21. t. m. sestali v Sinaj predstavniki Jugoslavije, Rumunije in Madžarske k razgovoru o ustanovitvi agrarnega bloka. »Timesov« dopisnik poroča, da so merodajni krogi mnenja, da bo ta konferenca prinesla znatne rezultate.

pravil, da ima njegova ustvaritev namen, povečati izvoz žita, doseči enotno določevanje ter boljše cene in da bi agrarne države ne bile odvisne od spekulacij s tretje strani. Po pisanju inozemskega tiska je zadeva osnovanja tega bloka dozorela v toliko, da bo v Sinaji 20. t. m. konferenca omenjenih treh držav. Na konferenco bo poslala Češkoslovaška svojega opazovalca, ker se zelo zanima za to vprašanje. Bržkone se bo tudi mednarodni agrarni urad sestel meseca septembra ter se bavil s tem vprašanjem. Povabila na to konferenco mednarodnega agrarnega urada so bila že razposlana. Razpravljalo se bo na njej predvsem o mednarodni poljedelski krizi in o Briandovi ideji Panevrope.

Krvavi izgredi v Aleksandriji

London, 16. julija. AA. Po vesteh iz Aleksandrije so se vršile snoči tam velike demonstracije, v toku katerih so demonstranti napadli egiptovski policijo in angleške čete. Nacionalisti so se pri tem poslužili strelnega orožja. Dosedaj je bilo javljenih 17 mrtvih in 250 ranjenih.

Kairo, 16. julija. AA. Pri smotnih spopadih v Aleksandriji sta bila dva Evropea ubita, 12 pa ranjenih. Vlada je sklenila, da zabrani nadaljnje izhajanje trem listom stranke Wafd in sicer listom »Albalagh«, »Kawakabshark« in »Elyom«.

Nov lek za zdravljenje raka

London, 16. julija. AA. Na letnem občnem zboru društva za pobijanje raka, ki se je vršil v ponedeljek v lordski zbornici, so poročali, da so se vršili uspešni poskusi zdravljenja raka z gorčičnim plinom, ki so ga rabili v svetovni vojni pri plinskih napadih.

Višji zdravnik v bolnici sv. Jerneja je izjavil, da so poskusi novega zdravljenja pri miših in podganah dobro uspeli.

Mednarodni obrtniški kongres

Beograd, 16. julija. 5. Od 20. do 27. septembra bo v Rimu mednarodni obrtniški kongres, ki bo razpravljalo o zblizanju obrtnikov posameznih držav in o ukrepih za doseg tega cilja. Skušala se bo ustari mednarodna obrtniška zveza. Na kongres je povabljena tudi naša državna zveza obrtniških organizacij, ki se ga bo udeležila po svojih delegatih.

Blok agrarnih držav

Zanimanje inozemstva za konferenco v Sinaji -- Sodelovanje agrarnih producentov naj bi se razširilo na vse agrarne države

Beograd, 16. julija. Misel ustanovitve agrarnega bloka med Madžarsko, Rumunijo in Jugoslavijo je bila sprejeta v vseh gospodarskih krogih z velikim zanimanjem. Predvsem jo pozdravljajo naši agrarci, ki smatrajo, da bi se s nekoliko dobre volje mogel ustvariti ta blok, ki bi bil v interesu vseh, zlasti pa širokih slojev producentov. Z razumno politiko bi se mogle doseči mnogo boljše cene za producente, ki dobivajo danes za svoje proizvode minimalno odškodnino. Zlasti se poudarja, da stane n. pr. pšenica 140 do 160 dinarjev, kar je komaj za dejanske stroške. Tudi inozemski tisk piše zelo mnogo o agrarnemu bloku Jugoslavije, Madžarske in Rumunije. Naši agrarci so mnenja, da bi se ta blok mogel v zgodnjem času razširiti na vse agrarne države, tako da bi vanj poleg Jugoslavije, Madžarske in Rumunije vstopili tudi Bolgarija in Poljska. Te velike agrarne države bi mogle doseči za svoje proizvode mnogo bolj ugodne cene na tržistihi ter vzdržati konkurenco, ki se danes pojavlja iz Amerike. Nemški, italijanski in bolgarski tisk kaže zelo mnogo zanimanja za ta blok in

Beograd, 16. julija. Včeraj je bil objavljen pravilnik o izvrševanju določb za pobiranje banovinske in občinske trošarine. Banovinska in občinska trošarina se pobira v krajih, v katere je trošarinski predmet prinesen za porabo. V mestih se plača trošarina pri uvozu blaga v mestni rajon na mitnici. Banovinska in občinska trošarina se ne pobira za trošarinske predmete v tvorniških podjetjih, trgovskih skladiščih in točilnicah na veliko, dokler se ne prodaja blago za porabo v občini. Kot dokaz, da je občinska in banovinska trošarina plačana, služi priznanica ali potrdilo. Banovinsko trošarino pobirajo občinske oblasti skupno z občinsko trošarino ter jo izročajo občini, ki je dolžna, da jo vsak dan nakaže Poštni hranilnici na račun banovine. Za blago, ki se uvaža iz inozemstva, pobirajo trošarino carinarne. Občine, davčne uprave in carinarne, ki pobirajo banovinsko trošarino, morajo vsakih deset dni predložiti banovinski upravi poročilo o plačani trošarini. V slučajih, ko pobirajo državni organi banovinsko trošarino, odtegnejo 5% za nagrado, ki se odkazuje na poseben fond. Za tihotapstvo se smatra poraba trošarinskih predmetov na področju občine ali banovine, za katere ni bila plačana trošarina. Kazni se izrekajo po § 34 zakona o državni trošarini. Banovinska in občinska trošarina se ne more pobirati od navadnih namiznih vin v steklenicah enega litra ali več brez etikete večja kakor za vino v sodčih.

Pravilnik o občinskih trošarinah

Včeraj je bil objavljen pravilnik o izvrševanju določb za pobiranje banovinske in občinske trošarine

Beograd, 16. julija. Včeraj je bil objavljen pravilnik o izvrševanju določb za pobiranje banovinske in občinske trošarine. Banovinska in občinska trošarina se pobira v krajih, v katere je trošarinski predmet prinesen za porabo. V mestih se plača trošarina pri uvozu blaga v mestni rajon na mitnici. Banovinska in občinska trošarina se ne pobira za trošarinske predmete v tvorniških podjetjih, trgovskih skladiščih in točilnicah na veliko, dokler se ne prodaja blago za porabo v občini. Kot dokaz, da je občinska in banovinska trošarina plačana, služi priznanica ali potrdilo. Banovinsko trošarino pobirajo občinske oblasti skupno z občinsko trošarino ter jo izročajo občini, ki je dolžna, da jo vsak dan nakaže Poštni hranilnici na račun banovine. Za blago, ki se uvaža iz inozemstva, pobirajo trošarino carinarne. Občine, davčne uprave in carinarne, ki pobirajo banovinsko trošarino, morajo vsakih deset dni predložiti banovinski upravi poročilo o plačani trošarini. V slučajih, ko pobirajo državni organi banovinsko trošarino, odtegnejo 5% za nagrado, ki se odkazuje na poseben fond. Za tihotapstvo se smatra poraba trošarinskih predmetov na področju občine ali banovine, za katere ni bila plačana trošarina. Kazni se izrekajo po § 34 zakona o državni trošarini. Banovinska in občinska trošarina se ne more pobirati od navadnih namiznih vin v steklenicah enega litra ali več brez etikete večja kakor za vino v sodčih.

Angleška kolonijalna politika

Delo kolonijalne konference — Unifikacija poljedelske uprave

London, 16. julija. AA. Na včerajšnji zaključni plenarni konferenci je lord Passfield podal pregled njenega dosedanjega dela. Konferenca je v treh tednih zborovanja razpravljala o problemih razvoja kolonijalnih komunikacij, brezžičnega brezžičnega letalstva, ribarstva, železnicega prometa in o mnogih drugih trgovskih zadevah. Odbori so tudi proučevali vprašanje unifikacije kolonijalne, poljedelske in gozdne uprave in razpravljali o

organizaciji dela in o upravi jetnišnic in drugih administrativnih vprašanjih. Lord Passfield je v svojem govoru poudarjal važnost poljedelstva in dejal, da bodo imeli koraki konference v vprašanju unifikacije poljedelske uprave popoln uspeh. Nadalje je izjavil, da bodo poklicali na pomoč poljedelske strokovnjake, ki bodo pomagali pri rešitvi poljedelskih vprašanj, o katerih je razpravljala kolonijalna konferenca.

Rusko posojilo za petletko

Moskva, 16. julija. Včeraj je bilo razpisano nacionalno ljudsko posojilo za hitro izvedbo petletnega načrta. Posojilo se imenuje »petletni načrt v štirih letih« ter se bo obrestovalo s 6%. Posojilo je razpisano na 850 milijonov rubljev ter se bo porabilo za industrializacijo Rusije.

Nesreča v izredni sreči

Retouquet, 16. julija. Jenie Dolly, ena izmed znamenitih sester Dolly, je imela včeraj pri granju v tukajšnjem kazinu izredno srečo. Stirikrat je razbila banko in prigrabala končno okrog 30 milijonov dinarjev. Ko je igro nadaljevala, je pričela izgubljati in kmalu zaigrala ves dobiček. Igralka še vedno igra.

Kongres slovanskih zdravnikov v Splitu

Beograd, 16. julija. Zaradi priprav za bližnji vseslovanski kongres zdravnikov bo predsednik našega kongresa dr. Momčilo Ivković odpotoval v Split, da določi vse podrobnosti. Vseslovanski kongres zdravnikov se bo vršil v Splitu letos od 4. do 8. oktobra pod pokroviteljstvom Nj. Vel. kralja.

Štipendije za študije na Poljskem

Beograd, 16. julija. Minister prosvete je odobril kakor lani štipendijo v znesku 300 zlotih in zlatu na mesec za siromašna dijača ali absolventa univerze, ki se hoče-ta na Poljskem posvetiti študiju slavistike, poljskega jezika, literature in zgodovine.

Železničarji složno z roparji plenili vlake

Bukarešta, 16. julija. Tovorni vlaki, ki so odhajali s postaje Botosani, so bili v zadnjem času vedno opleni. Izkazalo se je, da so plenili vlake »porazumno z železniškim osebjem člani najnevarnejše rumunske tolpe. Pet članov tolpe, vlakovodja in kurjač je bilo aretiranih.

Aretacija policijskega šefa

Dunaj, 16. julija. AA. »Neues Wiener« je bil šef policije v Halleinu pri Salzburgu dr. Hamm aretiran, ker je osumljen, da je prodajal orožje socialističnemu Schutzbundu.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.

Devize: Amsterdam 22.695, Berlin 13.445 do 13.475 (13.46), Bruselj 7.875, Budimpešta 9.8822, Curih 1094.4—1097.4 (1096.9), Dunaj 795.— do 798.— (796.5), London 273.91—274.71 (274.31), Newyork 56.17 do 56.37 (56.27), Pariz 220.90—222.90 (221.90), Praga 166.78—167.58 (167.18), Trst 295.35.

INOZEMSKA BORZE.

Curih: Beograd 9.125, Pariz 20.2475, London 25.02875, Newyork 514.425, Bruselj 71.87, Milan 26.9475, Madrid 59.60, Amsterdam 207.05, Berlin 122.80, Dunaj 72.68, Sofija 3.74, Praga 15.70, Budimpešta 90.175, Bukarešta 3.06.

Pri utrujenosti, razdraženosti, tesnobi, nespanju, srčnih nadlogah, tesnobi v praih, poživi naravna »Franz Josefov« grenčica trajno obkroži v trebuhu in učinkuje pomirjevalno na njeno valovanje. Profesorji za boleznih prebivali izjavljajo, da se »Franz Josefov« voda pri pojavih, ki imajo svoj izvor v zastrupljenju želodčnega črevesnega kanala, obnese kot izborna odvajalno sredstvo. »Franz Josefov« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Največji svetovni zvočni filmi
Valček ljubezni – Atlantik – Rio Rita – Singing Fool – in
Dvoje src v tričetrtinskem taktu
se bodo predvajali zaporedoma od danes naprej
ob najnižjih letnih cenah v Elitnem kinu Matice

Sokolski prvak Tone Malej mrtev

Umrl je včeraj jutraj — Kako opisuje njegovo nesrečo B. Gregorka

Ko so sodniki v Luxemburgu sešeli pike, je kakor bi trenil oznanil radio vsemu svetu ime zmagovalca Primožiča. In zopet so se oči vseh sportnikov sveta obrnile proti Jugoslaviji. Zaman so iskale po naši domovini zastav zmajslavja in ozrle so le težke, črne slutnje.

Telegram je le prav na kratko javil nezgodo Stuklja in Maleja. Preveč na kratko je poročal tudi, da je Stukelj prišel iz bolnice. Držali smo zastave v rokah, pa jih nismo mogli zaviti, nekaj čudnega nam je zvezalo roke in stisnilo srca. Slutnja in mrzla groza. V strašni negotovitosti smo onemeli in le z očmi smo izpraševali, nikdo ni upal vprašati glasno.

Dopolnjeni so nekonični trenutki: Malej je mrtev. — Včeraj jutraj je zatisnil svoje blage oči, ki so zlece tolikimi nadami v bodočnost. Sklenil je za vedno svoje mišičaste roke, s katerimi je pripomogel domovini in njenemu sokolstvu do svetovnega slovesa. Tragika njegove smrti se je spojila z veličino Primožičeve zmage v trnjevo-lovorov venec s katerim se vrnejo naši Sokoli v domovino.

Ing. Kajetan Kavčič, znani sokolski delavec, je prejel včeraj od svojega prijatelja, tekmovalca Borisa Gregorka, pismo, iz katerega je razvidno, kako se je pripetila tragična nesreča, ki je zahtevala življenje mladega sokolskega prvaka br. Tonea Maleja. Pismo se glasi:

»Končali smo tekmo na orodju s precejšnjo smolo in veliko nezgodo, slično kot se je pripetila Čehom 1. 1924 v Parizu. Tekmovali smo po žrebu. Prvi smo nastopili Jugoslavlani, 2. Belgijci, 3. Francozi, 4. Luksemburžani, 5. Madžari, 6. Čehi. Pri prvih vajah je dosegel br. Tošo Primožič prvenstvo. Ko smo se pripravljali k vajah na drugo, je začelo deževati. Zato je bila tekma prekinjena in nadaljevali smo jo v telovadnici. Telovadnica ni velika, podobna je sokolski telovadnici v St. Vidu. Tam sta bila postavljena dva krogi, ki sta bila v konji stali v hangerju poleg stadiona. Ves dan je vladal precejšen mrz, tako da smo se tresli po vsem telesu.

Ob 11. smo nadaljevali tekmo v telovadnici in sicer smo začeli na drugo. Obvezne

vaje so delali vsi prav dobro, istotako poljubne. Naši sodniki so pravili, da še nismo nikdar vaj tako izvajali. Toda že je bila prva nezgoda tu. Stukelj je napravil poljubno vajo brezhibno ter jo zaključil s krasnim visokim saltom. Nenadoma pa mu je spodrnilo, padel je ter se ujel z rokami. Padec je bil tako močan, da mu je zaprlo sapo. Prepekljati so ga morali v bolnico, kjer so ga rentgenizirali. Ugotovili so močan notranji pretes na desni strani in majhno notranjo krvavitev.

Seveda je moral odstopiti od nadaljnega tekmovalstva. Na nas je to vplivalo porazno. Stukelj je pri vaji dosegel polno število točk, to je 16. Tekmovalje je bilo nato prekinjeno, šli smo h kosilu, ob pol 4 pa so se začele v isti telovadnici vaje na krogih.

Vse je šlo po sreči, naši tekmovalci so bili v izborni formi. Toda nesreča nikoli ne počiva. Ko sem nastopil jaz, me je hotel br. Tošo loviti, toda belgijski sodnik ga je zavrnil, češ, da je to nedopustno. Vajo sem nadaljeval in jo srečno končal brez padca, toda nepremišljena odredba belgijskega sodnika je imela usodne posledice za br. Tonea. Vajo je brezhibno, naravnost krasno napravil in dosegel 16 točk. Na koncu pri zvirku ga je pa spodneslo, padel je ter priletel naravnost na glavo in vrat.

Siromak se je takoj onesvestil. Sicer se je kmalu zavedel, toda tedaj smo ugotovili pretresljivo dejstvo: nesrečni Tone Malej ni čutil nobene kosti v celem telesu, upogibali smo mu lahko nogo, kolikor smo hoteli, pa mu je otrpela padla nazaj. Tudi trebuh ni čutil. Ležal je kakor pol ure v telovadnici, kjer smo se trudili, da bi mu pomagali, nato pa so ga prepeljali v bolnico. Njegovo stanje je bilo do večera nespremenjeno, čutil ni nobenih bolečin in sploh ničesar.

Po tej drugi nesreči smo še bolj depimirani nadaljevali vajo, nato smo se pa odpeljali na stadion v hanger, kjer smo nastopili na bradiji in na konju. Pri bradiji smo razmeroma dobro odrezali, tekmovali nas je sedaj samo šest. Tudi tu si je br. Tošo priporil prvenstvo, istotako kasneje na konju. Sumi pa drugo mesto. Na konju je vsa vrsta prav dobro odrezala, zlasti pa Primožič, ki si je s tem priporil že tretje prvenstvo na orodju ter je siguran prvak.

(Pismo je bilo pisano takoj po nesreči, ko ni še nihče slutil, da bo imela za Maleja tako usodne posledice. — Op. ured.)

Stavbno gibanje v ljubljanskih predmestjih

Tudi v predmestjih si ljudje pridno grade hiše — Slabo vreme ni oviralo gradbene delavnosti

Ljubljana, 16. julija.

V Staretovi ulici, ki veže Jeranovo ulico s Cesto na Loko, je napravljen betonski temelj za visokopritlično domačijo vrtnarja Josipa Kocjana. Tik stavbe je izkopal poldrugi meter globok vodnjak, v katerem bo imel potrebno vodo za zalivanje grede. Hiša bo gotova vsaj do septembra. Z gradnjo je zaposlena Zidarska zadruga.

Na Mivki je pognal iz mehkih tal betonski temelj za visokopritlično hišo Martina Štibermika, mestnega uslužbenca na klavnicu. Stene ne bodo iz zidne opeke, ampak iz votlih betonskih kvardov, ki si jih je marljivo Martin sam napravil. Ker so kvardi precej veliki, pojde zidanje, ki ga vodi zidarski mojster Anton Celan, uspešno izpod rok, tako da bo Štibermik približno v dveh mesecih že pod lastno streho.

V novi, še ne imenovani ulici, ki vodi z Mivke na Cesto na Loko, so začeli 7. tm. delavci kopati mehka tla za betonski temelj visokopritlične hiše K. Hama, poštnega uslužbenca. V njegovi hiši bosta dve stanovanji. Poslopje bo stalo na odprtem prostoru in zato bodo imele sobe dovolj solnca in svetlobe. Proti koncu avgusta ali malo pozneje bo hiša gotova in porabna. Zidanje vodi stavbnik Matko Kurk. Na voglu Koseskega in Karadžičeve ulice je do prvega nadstropja sezidana enonadstropna hiša mizarskega pomočnika Mihaela Preka, ki bo razpolagal s suhim, svetlimi stanovanji v visokem pritličju in v prvem nadstropju. V tleh bodo pa drugi potrebni prostori. Zidanje je prevzel zidarski mojster Anton Mavrič.

Ob projektirani Soški ulici, ki sega z Gerbičeve ulice do desnega brega regulirane Gradašice, si zgradi hišo zidar Josip Matkovič. Kupi gramoza in peska ter skladanica opeke pričajo, da tam kmalu zraste nova hiša. Kar so poglobili strugo Gradašice, je talna voda bolj globoko v tleh ko nekaj. Da je Matkovič prišel do nje, je moral kopati nad tri metre globoko. To vodo bo rabil na vrtni, a v hišo si napelje vodovod. Zidanje bo nadzoroval inž. dr. Miroslav Kasal. V Matkovičevi hiši bodo sobe v visokem pritličju in pa pod streho. V dveh mesecih bo stavba gotova.

V Grablovičevi ulici, ki vodi z Domžalske (prej Poljske) ceste ob železniškem tiru na Šmartinsko (prej Kette - Murmovo) cesto, si je postavil zalo hišo železniški uslužbenec Stamar Zidarska dela so domala končana. Zidaj slikajo sobe. V tej hiši bodo stanovanja v nizkem in visokem pritličju, v prvem nadstropju in pa pod streho. Stanovanja bodo v kratkem porabna. Zidarska dela dovršuje zidarski mojster Ivan Vižintin.

Njegov bližnji sosed bo železniški uslužbenec Ivan Pregelj. Zidanje je že toliko uspešno, da se ta teden postavi ostrešje.

Tudi Pregeljeva hiša je lepa. Imela bo svetla, suha, moderna stanovanja v nizkem in visokem pritličju, v prvem nadstropju in pa pod streho, ki bodo porabna v septembru. Gradnjo vodi zidarski mojster Ivan Vižintin.

Ljudmila Lotrič bo imela v Bolgarski ulici, ki teče sporedno z Jenkovo ulico, enonadstropno hišo z nizkim in visokim pritličjem ter s sobami v prvem nadstropju in pod streho. V Bolgarski ulici so gramozna tla ter je material za betonsko zidovje pri rokah. Zidaj je v delu betonska plošča na temelinem zidovju. Zidarska dela ima v rokah zidarski mojster Anton Mavrič. V dobrih dveh mesecih bodo vsa dela končana, na kar se stranke vselijo v svetla, suha, moderna stanovanja.

V isti ulici si gradi enonadstropno domačijo tudi Ana Somočič. Zidovje je pa že toliko sezidano, da se že stavi nanj ostrešje. Stanovanja bodo v nizkem in visokem pritličju, v prvem nadstropju in pod streho. Podoba je, da bo Bolgarska ulica v par letih vsa zazidana in sicer s samimi lepimi hišami. Hišo Ana Somočič zida zidarski mojster Anton Mavrič.

Na Šmartinski cesti v bližini železniškega prelaza so začeli 7. t. m. kopati svet za temelje enonadstropne hiše A. Gregarja. Kakor je videti, bo poslopje precej veliko. Z njim bo zadelana zadnja vrzel na tej cesti od Bohoričeve ulice do tavnice »Zmaja« (prej pivovarna Puntigam). Vsa dela bodo gotova bržkone šele prihodnje pomlad. Zidarska dela je prevzel stavbnik Miroslav Zupan.

Dasi je pretekli teden zidarjem in tesarjem precej nazajalo deževno vreme, vendar se — kakor vidimo — v našem mestu pridno zida. Z največimi stavbami sredi mesta se pa prične prihodnje dni.

Rusija rabi 110.000 inozemskih inženjerjev

Govor vodje češkoslovaških komunistov dr. Šmerala na javnem shodu v Pragi

Znani vodja češkoslovaških komunistov dr. Bohumir Šmeral je nastopil v nedeljo po daljšem presledku med prašim delavstvom na javnem shodu, katerega je sklicala Zveza prijateljev sovjetske Rusije. Med udeleženci je bilo seveda tudi mnogo pristašev drugih strank, ki so hoteli videti in slišati Šmerala. Šmeral je govoril z 10 minutnim presledkom tri ure in pol. Njegov govor je bil poln števil in računov o gospodarskem napredku v sovjetski Rusiji, vendar so ga pa udeleženci shoda z zanimanjem poslušali. Šele opoldne so začeli nekateri odhajati, večina je pa ostala do konca. Šmeral je govoril mirno, toda živahno in prepričevalno, tako da je držal poslušalce v neprestani napetosti. Šele proti koncu govora je prešel v govorniški patos, s katerim je spretno poveleval zmagovalni pohod boljševiške revolucije in brezplodno prizadevanje njenih nasprotnikov. Doseči je hotel tem večji učinek, da ni prikrival težav, nedostakov in napak, da je lahko s tem večjo prepričevalnostjo dokazoval, da navzlic temu ruska revolucija uspešno napreduje.

Svoj govor je posvetil večinoma tako zvanim petletki, to se pravi na pet let raztegnjenemu programu industrializacije in gospodarskega razmaha sovjetske Rusije. Govoril je podrobno o kolektivizaciji poljedelstva ter o splošnih gospodarskih in socialnih razmerah. Novega ni povedal nič. Sicer pa to itak ni bil njegov namen. Hotel je samo dokazati, da ni sile na svetu, ki bi zavzela komunizem. Držal se je strogo teze diktatorja Stalina. Po Šmeralovem mnenju je sovjetska Rusija že zdaj v gospodarskem pogledu napredovala bolj, kakor je bilo določeno s petletko. Na pet let preračunani program bo izvršen v celoti v štirih letih. Glavno prizadevanje je osredotočeno na grandiozno stavbo težke industrije. Delavstvo razvija neverjetno energijo, ker je prepričano, da dela zase. Rado se podreja delovni disciplini. Ravnatelj tovarne, navadno bivši delavec, ima v rokah odločilno moč, in izrecno je rečeno, da tovarna ni noben parlament. Rusiji primanjkuje kvalificiranih delavcev. Navadnih delovnih moči je dovolj in zato bi bilo nerealno, če bi evropski delavci srednje kvalifikacije mislili, da bi lahko dobili v Rusiji delo. Že letos lahko zaposli

Beležnica

KOLENDAR.
Danes: Sreda, 16. julija 1930, katoličani: M. D. Karla, pravoslavni: 3. julija, Jakint.
DANESNI PRIREDITVE.
Kino Matice: Valček ljubezni.
Kino Ideal: Zena v plamenu.
DEŽURNE LEKARNE.
Danes: Bahovec, Kongresni trg, Ustar, Sv. Petra cesta, Hočevar, Sp. Šiška.
— X —
V pisarni.
— Gospod kolega, jaz imam tako dobro nalivno pero, da kar samo piše. Če hočete, vam ga prodam.
— O, hvala. Kaj bi pa delal potem sam?

sovjetska Rusija do

110.000 inozemskih inženjerjev. Zdale je v Rusiji največ inozemskih inženjerjev iz Amerike in Nemčije, deloma pa tudi iz Anglije.

Razmah kolektivizacije je prekosil vse pričakovanje. Kriza je nastala zaradi zmotne vneme sovjetskih činiteljev, ki so silili kmetje v kolektive. Stalin je to škodljivo delovanje pravčasno zazvil. Zdale je kolektiviziranih nad 36 milijonov ha rodovne zemlje, torej več, nego je imata Francija in Italija skupaj. Zdale je jasno, da je pot h kolektivnemu gospodarstvu v poljedelstvu možna. Seveda pa je primanjkuje tehnične opreme zlasti traktorjev. S traktorji so obdelali samo 5 milijonov ha kolektivizirane zemlje. Zidna kriza je premagana. Delj časa bo trajalo, predno se dvigne živinoreja. Tu je povzročila največ zla naglica kolektivizacije, pri kateri so na prigrvanje bogatih kmetov pobili mnogo gove živine. Zato se je treba pripraviti, da bo v mestih še pomanjkanje mesa in masti. Stijajo napreduje pridelovanje bombaževine, oljnatih rastlin in sladkorne pese.

Nadalje je Šmeral govoril o smotnem in socialnem položaju delavcev. V tem pogledu so delavci zdaj mnogo na boljšem, kakor so bili pred revolucijo. Umrljivost je padla za 36%, umrljivost otrok pa za 42,5%. Število prebivalstva Rusije naraste vsako leto za 3 milijone. Iz vasi se preseli do 700.000 ljudi letno v mesta. Solstvu dolej ni bilo mogoče posvetiti vse pozornosti, vendar je pa pismenost znatno narasla. Letos bo uvedena stroga splošna šolobveznost. Mnogo se čita. Naklada »Pravde« je narasla od 619.000 l. 1928 na 1.350.000 izvodov v letošnjem letu. Dela se z navdušenjem in neverjetno naglico. Delavec gleda na vse kot na svoje. Vse je usmerjeno na to, da se široke plasti ljudstva zdramijo k ustvarjajočemu delu. To veliko propagandno delovanje razvijajo udarne brigade komunistične omladine in druge organizacije. Mrzlično se dela tudi v ideologiji, z diskusijami se iščejo nova pota. Poleg marksistične in nji nasprotna literature je tudi mnogo idealistične in humanistične, ki jo tudi izdajajo državna založništva.

Zdale gre za poenostavljenje administracije. Pri tem se zatira velikodržavni in velikoruski šovinizem kot separatistični nacionalni šovinizem. Rusija dobi novo lice, čez 5 let bo čisto drugačna in nova. Zmagoviti pohod ruske revolucije se more ustaviti samo nasilno — z vojno. Toda to bi bilo samo prehodno. Stojimo v velikem zgodovinskem prevratu.

Socijalno skrbstvene dolžnosti občin

Referat bivšega mariborskega župana g. Grčarja na letni skupščini Zveze organizacij občinskih uslužbencev in upokojencev

Tako je postala rodoljuba vedno manj, ponekod celo popolnoma neoposobna za vršitev skrbstvenih poslov. Ti posli prehajajo v smerom večji meri na javnost.

Torej obča zajednica mora prevzeti dolžnosti, ki so jih prej vršile rodoljube zajednice. Vsakemu posamezniku je nova doba navajala na ramena tudi del skrbstvenih bremen, nekoliko dela za interese drugih! To delo se izraža v materialni obremenitvi v prid skrbstva potrebnih, ki pa jo, ker sloni danes vsa davčna obremenitev pretežno na sistemu posrednih davkov, ne smemo vsi.

Kako pa vrši javnost skrbstvene posle? Javnost kot masa ne pomeni nič. Masa sama ni sposobna za nikakršno akcijo. Šele organizirana javnost prihaja v poštev. Torej asocijacija družbe! Pri takih asocijacijah pa prihajajo resno v poštev le one zveze, ki imajo

originarno moč, to je moč gospodarske, suverenitete, vlade. Taka je v prvem redu država.

Njena suvereniteta je popolna, t. j. ona lahko privzame v svoje območje vse kompetence, ki jih želi.

Med zveze, ki imajo tudi neke vrste vladarsko silo, pa prihaja v poštev samo ona, to je občina.

Razliko med državo in občino gledajo državopravniki nasebi bistveno v tem, da smatrajo državno moč kot originarno, lastno, občinsko pa kot poverjeno, priznano.

Sicer gre o tem še danes spor. Del občinske moči, vsaj njen izvor, je vsekakor originarnega značaja, t. j. nastala je sama iz sebe in se tudi sama iz sebe vzdržala. Iz tega izvira tudi dvojno lice, ki ga nosi občina vsesplošno.

Obe morata danes vršiti skrbstvene posle, ako bi to hoteli ali ne. Nikjer ni zaplato, da bi se uprava morala nahajati ravno v socijalističnih rokah, da bi se zagovarjalo sistematično socijalno skrbstvo. Socijalno skrbstvo je danes del javnih poslov in sicer najvažnejši, ki na obsegu pridobiva vsak dan in vsaka uprava je prisiljena, da se z vprašanji, katera ji je postavila nujnost razvoja, bavi in jih rešuje.

V srednjem veku n. pr. se države niso brigale za solstvo, to je bil privileg cerkve, danes pa se smatra vajoja in pouk naroda za glavno nalogo države, in ni je vlade na svetu, ki bi temu vprašanju ne posvečala vse svoje pozornosti.

Res je, da prvobitna občina, ki je nastala sama iz sebe, skrbstvenih poslov ni poznala. Takrat tega ni bilo potreba, ker je v rodoljubi zajednicah bila podana asocijacija, ki je te posle vršila.

Prvotne občine — srenje ali gmajne — so bile v prvem redu gospodarske zajednice. Upravljale so skupno lastnino gozdov in pašnikov. Občina je vršila samo direktne produktivne posle.

Razvoj sam je dovedel do tega, da je skoraj prevzela tudi indirektno produktivne posle — naprave potov, vodnjakov, njih vzdrževanje — in zopet razvoj je zahteval, da je prevzela občina končno v roke tudi upravne-policijske posle, upravo skupnih naprav, njih čuvanje, ustanovitve reda glede uprave itd.

Četudi je sledeča fevdalna doba in doba kmečkega roba vsa svobodina ljudstva uničila in tudi onemogočila nadaljnji razvoj prvobitne občine, popolnoma srenje ni mogla zadušiti nikjer.

1679—1754 pa je postavil zahtevo po delavskem varstvu. Revolucija je že v prvi polovici 17. stoletja v Angliji rodila angleškemu narodu samopravo, ki se je od takrat razvijala samostojno in na svoj način. Sto let pozneje je Angliji sledila Francija. Francoska revolucija je dvignila človeka. 27. avgusta 1797 je bila izglasovana proklamacija človeških pravic. V njej se poudarja kot novo načelo

pravica človeka do dela. S tem so javne asocijacije že postavljene pred nalogo skrbstva za eksistenco vseh državljanov, ki niso v položaju skrbeti za svojo eksistenco sami. Slično Angležem je tudi Francoska revolucija postavila samopravo. Že 14. decembra 1789 je bil proglašen občinski red, ki je dal ljudstvu glede uprave popolno svobodo. Imel je le eno slabost, da je podpiral snovanje malih, življenja nezmognih občin. Zato ga je zamenjal občinski red iz leta III, ki je združil občine, ki so štejele manj kot 5000 ljudi v kanton. Oba občinska reda navajata jasno občinske posle in jih še delita v dva dela, v lastne, prirodne in v prenešene, poverjene.

In med lastnimi posli vidimo novost; točka 5 navaja

bonne police t. j. skrb za blaginjo, kolikor se tiče čistote, zdravja, varnosti, miru in reda. Zakon od 16. VIII. 1790 izpolnjuje to točko s podobnimi takratnimi določili: »Z ustanovitvi varstvenimi naredbami naprej za branjevariti nezdgo in škodonosne nadloge, kakor so požari, epidemije, živinske kužne bolezni in jim s potrebnimi podporami narediti konec.« V točki 6 pa navaja: »Naprej zabranjati in popravljati vsa nesrečo povzročajoča dejanja, ki bi jih mogli storiti umobolni ali blazni, izpuščeni na svobodo, ali pa zločestne živali, ki so utekle.«

V prenešenem delokrogu pa najdemo v točki 3: »Uprava javnih zavodov, namenjenih obči blaginji.«

Razvoj je Franciji privedel na krmilo Napoleona in njegovo dobo. On je uničil ljudske pravice, ki jih je osredotočil v svoji osebi. Postal je diktator Francije in skoraj tudi vse Evrope. Ni pa uničil nove občine. Ostavil je samo ono, kar je bilo v zvezi s suverenostjo ljudstva. Izdal je 28. pluviusa leta VIII nov občinski red, s katerim je prenehala volilnost občinskih funkcionarjev in bila uničena občinska avtonomija. Tudi je bila uničena razlika med kmečkimi in mestnimi občinami, ki sta jih ju prejšnja občinska reda priznala — pomanjkanje, ki se še danes čuti v Franciji. Na čelu občine je

Maire, ki je imenovan. On je izvrševalni organ, občinski svetovalec, ki so tudi imenovani, so samo posvetovalni organi maire. Vendar pa ima Maire pravico posameznim delegirati, poveriti del svojih funkcij.

V svoji strukturi je občina v Franciji še danes taka, — le da je ljudstvu zopet priznana pravica volilnosti. Vendar se smatra oblast občine v glavnem le kot poverjena od države. Pol stoletja za Francijo so dozorle razmere v ostali Evropi. Leto 1848 je skoraj vsem deželam dalo nove občine. In vsem so služili kot vzgled francoski občinski redi. Tam, kjer je bilo ljudstvo zmagovalo, so kot vzgled vzeli občinska reda iz 1789. In leta III. Tam pa, kjer sta ostala absolutizem ali diktatura na karkršenkoli način zmagovala, je služil kot vzgled občinski red Napoleonov iz leta VIII.

V bivši Avstriji je leta 1848 postavil grof Stadion svoje glasovite točke kot temelj za novo avstrijsko občino. Zmagoviti absolutizem je njegovo delo prekinil, ni ga pa uničil. Po njegovih načelih je bila ustanovljena 1869 avstrijska občina, katere ustav velja v naših krajih v bistvu še danes. Občinski ustav navaja sledeče naloge socijalno političnega značaja.

A. Iz lastnega delokroga:

- Točka 4 in 5 — Zdravstvena in živilska policija
- a) vršitev zdravstveno policijskih predpisov glede cest, potov, trgov, javnih shajališč, stanovanj, kanalov, gremic, tekočih in stoječih voda, pitne vode, ogled živine, ogled živine in mesa, ogled posede, nadzorstvo javnih kopališč;
- b) skrb za potrebno pomoč pri boleznih, porodih, za rešila sredstva pri nesrečah;
- c) evidenca in brige o najdenih, mrtvih, blaznikih, kretenih, nadzorstvo in skrb zanje;
- d) postavitev in vzdrževanje mrtvašnice in pokopališč;
- e) zdravstveno policijsko nadzorstvo trgov in sejmišč;
- f) vzdrževanje mrhovinšč. (Konec jutri).

Tatovi in vlomilci na delu

Ljubljana, 16. julija.

V zadnjem času se zopet množe vlomni v stojnice in barake. Pretekli teden sta bili oplenjeni dve stojnici, pri tretji pa so tatu pregnali. Snoči je bil izvršen četrti vlom v barako in vse kaže, da gre zopet za tolpo, ki se je specializirala za tatvine v stojnicah. Vlomljeno je bilo v stojnico branjeve Leopoldine Škrjančeve na Dunajski cesti. Vlomilec je z zidarsko spono s silo odprl vrata, pobral v baraki za okoli 540 Din ještev, slastič in slanine ter pobegnil. Zdi se, da ga je nekdo pri poslu motil, ker si je pripravil še nekaj blaga, ki ga ni odnesel.

Tudi tatvine koles so vsakdanji pojav. Včeraj okoli 16. je bilo ukraden kolo fotografu Francu Hudniku iz veže hiše št. 43 na Celovški cesti. Kolo je bilo znamke »Dürkopp«, se razmeroma dobro ohranjeno in vredno okoli 1200 Din.

Policija je zasedla tudi dva vlomilca. Prvi je brezposelni 23letni kleparski pomočnik Ljubomir K., ki se je 13. t. m. splazil v Dolničarjev paviljon na veselejšini in si tam pripravil razne stvari, tako prte, krošnike in vilice, da jih odnese, pa ga je pri tem zasedla policija. Fant je imel pri sebi tudi pol kg oljnat barve ter dva čopiča. Lastnik teh stvari, ki so najbrže tudi ukradene, naj se javi na policijo.

Drugi je brezposelni 22letni pekovski pomočnik Rudolf V. Fant se je v nedeljo dopoldne vhitopil v klet Pošte branilnice, kjer so ga pregnali, nato pa je v sosednih hišah stikal po stanovanjih in prejal na priliko, da kaj ukrade. Policija mu je senkrat prišla peroti in ga spravila na varno.

Dnevne vesti

Napredovanje v naši vojski in mornarici. Napredovali so: za polkovnike podpolkovniki Rudolf Sobota in Adolf Kiler, v pehoti ter Barle Alojzij v žandarmeriji, za podpolkovnike majorji: artiljerijski za generalštabne poše Fran Tomše, inženjerski za generalštabne poše Anton Parte, pehotna za generalštabne poše Vladimir Vauhnik in Branko Pogačnik, artiljerijski Gvidon Beninger ter žandarmerijski Emanuel Mašek, za intendantske majorja kapitana I. klase Adolf Reut in Ivan Janc, za kapitane I. klase kapitani II. klase pehotni Josip Briksi, žandarmerijski Milan Pešut, Slavko Plevelj, Ivan Srdoč, Gustav Kržišnik, Emil Pangerc, Pavel Šturm in Vladimir Miler, za poročnike žandarmerijske podporočnika Franc Tiš in Andrej Napotnik, za poročnike inženjerski podporočniki Vinko Bobuš, Alojzij Hribernik in Zvonimir Knez, za inženjerske kapitane I. klase poročnika Milan Spitzer in Ivan Spalek, za nižjega vojnega tehničnega uradnika I. klase zrakoplovno tehnične stroke uradnik II. klase Anton Albert, za nižje vojnno-tehnične uradnike III. klase zrakoplovno-tehnične stroke, uradniki IV. klase Franjo Bogner, Ivan Colman, Ernest Turk, Ivan Šimenc, Ivan Šimunc, Franc Mihevc in Anton Rudel, za nižje vojne uradnike I. klase ekonomske stroke uradniki II. klase Franjo Canjko, Martin Kranjec in Jurij Tkalič ter artiljerijsko-tehnične stroke Josip Turk; za intendantske podporočnike absolutirani gojenci nižje šole intendantske akademije naredniki Lovro Fatorini, Franjo Šulek, Franjo Rušak, Rudolf Štrkelj, Slavko Brusin in Ivan Gračan, za podporočnike artiljerijski naredniki Evgen Štrancer, Alojz Meglič, Ludvik Štok in Alojz Soba ter inženjerski Alojz Šetina. Sprejeta je ostavka, katero je podal na državno službo sanitetni poročnik mornarice dr. Ante Logar, ki je prevečen v rezervno.

Naši trgovski akademiki v Brnu. V kratkem prispe v Brno 18. slušateljev osi- ješke trgovske akademije pod vodstvom prof. Vasiljevića.

Moravski učitelji v Jugoslaviji. 6. t. m. je odpotoval iz Brna v Jugoslavijo večja skupina moravskih učiteljev, ki so posetili doslej Zagreb, Sarajevo in Dubrovnik. Povod so bili prireditelj sprejeti v Zagrebu jih je pozdravil v imenu Česke besede ing. Vondarfer, v imenu jugoslovensko-čehoslovaške Lige pa g. Škornjak. V Sarajevu jih je pozdravil na kolodvoru tajnik čehoslovaške konzulata, v Dubrovniku pa predsednik Česke Besede Polacek s tajnikom Šmidakom. Moravski učitelji so posetili tudi Kupari, kjer jih je sprejel čehoslovaški ministrski predsednik Udrzal. Posetili nameravajo še Kotor, Split, Plitvička jezera, Ljubljano in Bled. Vodita jih učitelja Mlejnek in Brenek.

Konkurzi iz prošle poravnave. Društvo industričev in veletrgovcev v Ljubljani objavlja za čas od 1.—10. sledeč. statistiko (Številke v oklepaju se nanašajo na isto dobo pretečenega leta): Otvorjeni konkurzi: v dravski banovini 1 (4), v primorski banovini 2 (—), v drinski banovini — (1), v dunavski banovini 1 (5), v moravski banovini — (10), v vardarski banovini 2 (2), v Beogradu, Zemunu, Pančevu 3 (3). Otvorjeni predkonkurzi: v savski banovini (6), v drinski banovini (1). Razglašene prisilne poravnave izven konkurza: v dravski banovini 3, v primorski banovini 1, v drinski banovini 2, v dunavski banovini 1, v Beogradu, Zemunu, Pančevu 2. Potrjene prisilne poravnave: v dravski banovini — (1). Odpravljene konkurzi: v dravski banovini — (2), v savski banovini 1 (2), v vrbški banovini — (1), v drinski banovini 5 (1), v zetski banovini — (1), v dunavski banovini 2 (7), v moravski banovini 5 (1), v vardarski banovini 1 (—), v Beogradu, Zemunu, Pančevu 1 (2). Odpravljene predkonkurzi: v savski banovini 2 (2).

Razpisana služba cestarja. Po nalogu kr. banske uprave dravske banovine razpisuje okrajno glavarstvo v Celju mesto državne cestarja-delača na progi km 54—49 državne ceste št. 50 s sedežem v Dragem polju. Prošnje je treba vložiti do 15. avgusta t. l.

Ruska kapelica pod Vrščem. V nedeljo dne 20. t. m. priredili Ruska Matica romanje svojih članov k ruski kapelici pod Vrščem. Odnos iz Ljubljane gl. kol. s turističkim vlakom ob 5.28, prihod v Kranjsko goro ob 8.44. Ob 12. uri se bo v kapelici vršil parastos za duše ruskih vojnih ujetnikov, katerih številni grobovi so raztreseni po tem lepem kraju Slovenije. Ruska Matica vabi k prijazni udeležbi na tem romanju vse svoje prijatelje.

Velika propagandna razstava slovenskih čipk in vezenin se vrši sedaj na Bledu v poslopju osnovne šole. Razstava traja do 25. t. m.

Kralj Iraka prispe na Bled. To bo nekaj za Blejčane in za vsa naša Gorenjsko! Kaj takega pa tudi Slovenci vobče še nismo doživeli, da bi nas posetil okolični vladar. Te dni je namreč potoval »kzi Ljubljano v znano avstrijsko zdravilišče Bad Gastein kralj Iraka Feisal ibn Husein I., ki potuje strogo incognito in ostane v Evropi dva meseca. Na Bledu so mu baje že pripravili »zakrški« stanovanje. Z Bleda potuje najbrž na našo rivjerno in ostane nekaj časa na Rabu, kjer mu tudi že pripravljajo primerno stanovanje. Ker je mož bogat, ga bodo povsod radi sprejeli pod streho. Da bi mu le šli novci radi izpod palca.

Ponarejanje »Franc Jožefove« grenčice v Zagrebu. Te dni so prišli v Zagrebu na sled neverjetnim manipulacijam: ponarejanje znane »Franc Jožefove« grenčice. Nek agent je ugotovil v trgovini v Kačičevi ulici, da etikete na steklenicah niso v redu. Bile so bolj blede, pa tudi tisk je bil drugačen kot pri originalnih. Zastopnik »Franc Jožefove« grenčice je kupil steklenice vode in ugotovil, da so etikete ponarejene in da gre za povsem drugo vodo. O tem je obvestil policijo, ki je takoj uvela

preiskavo. Zaslišala je lastnika trgovine, ki je dejal, da je kupil vodo od nekoga Lovrenčiča, ta pa jo je baje dobil iz Ljubljane. Policija je tudi ugotovila, da prodaja vodo na debelo neki zagrebški trgovci, katerega je zaslišala. Mož je prodajal ponarejeno grenčico znatno pod tržno ceno. Sprva ni hotel ničesar priznati, končno pa je izpovedal, da je imel vodo znano pod imenom »Marija«. Ker kupčija z njo ni šla, je prišel na misel ponarediti etikete in jo prodajati kot »Franc Jožefovo« grenčico. Policija je pustila vodo tudi kemično preiskati in je ugotovila, da mož ni ponarejal samo etiket, marveč tudi vodo. V nekaterih steklenicah je bila res voda »Marija«, v drugih pa je bila navadna pitna voda, kateri je bilo primešano nekoliko grenke soli.

Svečana otvoritev plaže v Selcih. Po zaslugi domačinov zdravnik dr. Karlovič in ing. Jelčiča je bila zgrajena tik kopališča v Selcih lepa plaža, katero so letoviščarji v tem mirnem in prijaznem kopališču že davno pogrešali. Plaža bo v nedeljo 27. t. m. svečano otvorjena. Otvoritve se udeležijo mnogi letoviščarji iz drugih letovišč.

Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo nestanovitno vreme. Tudi včeraj je bilo po vseh krajih naše države oblačno, v severozapadnih tudi deževno. Najvišja temperatura je znašala v Splitu, Skoplju in Beogradu 27, v Sarajevu 26, v Zagrebu 21, v Mariboru 19.4, v Ljubljani 14.6. Davi je kazal barometer v Ljubljani 760.7 mm, temperatura je znašala 12.4.

Ljubavna tragedija v Pančevu. V Pančevu se je tedni odigrala grozna ljubavna tragedija. Kočijaž Jovo Vari je imel ljubavno razmerje s 23letno Zorko Stojanovičev, ki pa ni ostala brez posledic. Zorka je pa brez Varije vednosti odpravila telesni plod. Zato sta se začela s fantom pripraviti. Zorka se je kočijaža kmalu naveličala. Te dni je odšel Vari na potovanje. Ko se je vrnil, Zorka ni našel doma, pač pa je zvedela, da jo je popihala z drugim fantom. To je ljubosumnega fanta strahovito razjezilo. Ko je dan kasneje srečal Zorko na cesti, je potegnil nož in jo zabodel v hrbet. Težko ranjena se je zgrudila na tla. Pripeljati so jo morali v bolnico, kjer se bori s smrtjo. Videč posledice nemislečnega dejanja se je Vari sam javil policiji, ki ga je izročila sodišču.

Fotoparate kupite najbolje pri Fr. P. ZAJEC, optik, Ljubljana, Stari trg 9. 13

Iz Ljubljane

Iz Današnji živilski trg. Na današnji živilski trg je bilo pripeljanega razmeroma mnogo blaga. Cene so v splošnem nespremenjene. Na sadnem trgu so prodajali: češnje po 3—6 Din kg, bilih jih pa ni mnogo, borovnice po 3 Din liter, maline 8—9 Din kg, marelice 7—9 Din kg, štrbončije po 4, slive po 7, jabolka po 4—8, hruške 4—8 in breskve po 24 Din kg. Na trg so pripeljali tudi nekaj gob, večinoma lisic, ki so jih prodajali po 3 Din liter. Cene na zelenjadnem trgu so bile: krompir 1.50, fižol 4—3 Din kg, paprika 1 Din komad, kumare po 2—4 Din komad, salata 0.50—1 Din glavica, pesa 3 komade za 1 Din, zelje v glavah po 4 Din kg itd. Mlečni izdelki: maslo kg 40, surovo maslo 44, sir v hlečkih 10 Din kg, jaja so po 1 Din komad, piščance so pa prodajali od 35 do 55 Din par po kakovosti.

Dr. Jamar

ne ordinira do nadaljnjega.

Iz Brzopisna tekma v Ljubljani. — Christofov zavod v Ljubljani prireja že od leta 1914-15 naprej vsakoletne javne steno- grafčne tečaje, ki so na učnih zavodih ino- zemskih mest splošno uvedene. Tako je priredil ta zavod tudi pretečni tork, dne 15. t. m. ob 8. uri zjutraj brzopisno tekmo, katere se je udeležilo 30 gojenk in gojen- cev. Diktat je trajal 5 minut z brzino 100 besed v minuti. Tekmo je vodila strokovna učiteljica, gospa Ivanka prof. Robidova, a tema diktata je bila: Ivan Cankar, »Po- dobe iz sanj« (»Peter Klepec«). — Prva v tekmi je zmagala Kamnikar Stanislava iz Spod. Šiške, druga je bila Sket Marta iz Sevnice ob Savi, tretja Ravnik Marija iz Skednja pri Trstu, četrta Janežič Josi- pina iz Perovega pri Kamniku in peta Gas- perin Matilda iz Knittelfelda. — Priredi- tev tekme kaže razveseljen napredek na polju stenografije. Vse priznanje ga. Ivan- ki Robidovi in vsa čast zavodu, ki skuša v mladih srcih svojih gojencev neiti vse- lje in ljubezen do stenografije. Pripravniki da so bili k tekmi pripuščeni le gojenci in gojenke z dobrim končnim redom in da je lepo število absolutnih že vstopilo v do- bre službe.

Sokol Štepanja vas je preložil radi slabega vremena svojo društveno priredi- tev na žegnansko nedeljo t. l. na 27. julia. Prireditve se vrši nepreklonno in ob vsakem vremenu ob 4. pop.

Iz »Valček ljubezni« nemška filmska opera v Elitnem kinu Matic. Od danes naprej se bodo predvajali v Matici zapo- redoma vsi oni največji svetovni filmi, katerih naša publika kar ne more pozabiti in jih neprestano zahteva še enkrat videti. Opetovano so dohajale prošnje za najraz- ličnejših strani in tako je sklenila uprava kina Matic predvajati ob najnižjih letnih cenah krasne zvočne filme in sicer: Ufno opero »Valček ljubezni« z Willy Fritschom in Lilian Harvey. Ta film se pre- vaja že danes. Nato sledijo »Atlantik«, pre- letna opera »Rio Rita«, slavni Al Johnson v »Singing Fool« in končno popu- larna nemška opera »Dvoje src v ½ kta«. Vsi filmi so le kratko dobo 2—3 dni na sporedu vsled česar naj cenjeno občinstvo s posetom vidi takoj že prvi in drugi dan. — Publika bo sporeda kina Matic brezdomno vesela in bo pripravljena fil- me rada še enkrat pogledati.

Iz Znanj psihografolog Winter- Vojvodinski je prisel za nekaj dni v Ljub- ljano in stanuje v hotelu »Slon«.

Na Primožičevem domu

Svetovni prvak v telovadbi je doma iz Trnovega — Nekaj podat- kov iz njegovega življenja

Prvič ni Toča, ker so mu to ime dali še- le srbski bratja v Beogradu in se ga je pri- jelo tudi na Taboru, drugič doma ni Jože ampak Pepe in tretjič ni zato že Maribor- čan, če je član Mariborskega Sokola, ker- pak še vedno pristen Trnovčan, ker je ro- jen pod trnovskim zvonom na Tržaški cesti v I. nadstropju hiše Zalke Jevnikarjeve na- sproti srednjega poslopja tobačne tovarne kot sin mizarkega mojstra Jožeta in ima tudi še dva brata in eno sestro. Ko mali

Pepček se v šolo ni hodil, mu je umrla ma- ma in prišel je k teti Minki, ki ji pravi ma- ma. In kjer je mama, tam je tudi njegov dom.

Svetovni prvak telovadcev Primožič je torej doma pri teti Minki in stricu Ferdu Primožiču v Fröhlichovi hiši na Trnovskem pristanu št. 4.

Primožič so žirovske sorte in njegov ma- li stric Francelj je bil dolgo let v Žireh žu- pan, kjer je s svojim bratom Tonetom, zna- nim trgovcem, in dr. Kavčičem ustanovil Sokola. Sokol je pa že od l. 1888, tudi nje- gov ljubljanski stric Ferdo, ki je telovadil še pri javnih nastopih Ljubljanskega Sokola na Koslerjevem vrtu z Vernikom in Benča- nom. Stara sokolska garda in vedno napred- na seveda, da je bil Ferdo pred vojno tudi v občinskem svetu ljubljanskem in je do

lani opravljal »hvalne« posele trnovskega ubožnega očeta, v civilu je pa ugleden mi- zarski mojster, vedno na nogah in pri delu, vendar pa še vedno vzoren Sokol, z vsem srcem spremljač tudi najmanjše pojave v Sokolstvu in vse novosti v telovadbi. Močan, čokot, resen mož s ponosno vzravnano gla- vo in srcem pravega ubožnega očeta! Red- nik in vzgojitelj prvaka vseh Sokolov in te- lovadcev na svetu!

Uglednemu in odločnemu naprednjaku Ferdu ni šlo skupaj, ko je Pepe z golma- nom Cirilom, svojim bratrancem, brčal žogo pri Svobodi, kjer so bili sploh vsi mladi Krakovčani in Trnovčani, pa ju je pregovo- ril k Jadranu, ki se je tedaj ustanovil in mu je bil Ferdo podpredsednik, in kmalu ju je spravil tudi k Sokolu II.

Naglo je Pepe napredoval in, ker ni bi- lo pri Sokolu II. za njegove sposobnosti pri- merne telovadnice, se je preselil k Soku- lu I. Na Taboru se je izpopolnil v prvov- stnega telovadca in se dvigal od zmage do zmage ter v Luxembourg dosegel najvišjo dosegljivo višino.

Na Taboru ni bil samo najboljši, temveč tudi najmarljivejši telovadec, saj se je vsak večer vozil telovadit iz Medvod, kjer je bil v pisarni Medič-Zanklove tovarne. V Ljub- ljani ni bilo mogoče najti Pepetu primerne službe in moral se je pred poldrugim letom preseliti v Maribor, kjer je risar v mestnem gradbenem uradu. Čeprav ne kadi in ne pije, vendar je moral biti brez zajtrka, če je hotel biti čedno oblečen... Da, vedno je bil največji nasprotnik pičaje in tobaka, am- pak leta Minka pravi, da bi izpil mleka, kolikor bi ga videl.

Ne v prešernem veselju zaradi zmage svojega Pepeta, potro sede Primožičevi pri- mizi in tiho. Pred njimi tri razglednice iz Luxembourg z datumom 11. t. m. s podpis- vseh naših telovadcev in pod njimi »ata Murnik«. Kako so bili opoldne veseli poz- drava, sedaj pa nemi strme v nežno tanki podpis Toneta Maleja, najboljšega Pepeto- vega prijatelja in najnevarnejšega tekmeča. Predlaskim sta bila tedni dni na Tonet- ovem domu v Bohinju in sta obredla ves Tri- glav. Na vrhu Aljaževga stolpa sta zavi- hrale dve živi zastavi, dva zmagojuča sokol- ska prapora: Tone in Pepe v stoji na rokah!

Tudi po povratku iz Luxembourg sta bila namenjena v Bohinj za teden dni. Okopat se v solcu, siva ptica...

V krčih nepremagljive tuge je položil zmagovalce svoj lovor na mizlo čelo brata...

Pomen mladinskih kolonij za tujski promet

O buticah in suhih hruškah, o velikih glavah in koristnih buškah, o gnojnih koših, hotelih ter polnih in praznih vrečah

Gorenjska in Pohorje, pa tudi drugi deli banovine bodo kmalu posejani z mladinski- mi kolonijami. Zato se nam zdi umestno, da pretehtamo, kakšnega pomena so te koloni- je za našo deželo, kar se tujskega prometa tiče. Logično, da jih podcenjujemo, ker je pri nas še prav malo krajev, ki bi znali ceniti dobiček tujskega prometa sploh.

Na prebiv lahko seštejemo kraje, ki ne računajo koristi tujskega prometa le s sta- lišča podeželskih gostilničarjev, češ, saj ima- jo samo birt dobiček od tujecev, od otrok ga pa še ti nimajo, ker ne hodijo po gostil- nah. Pri tem pa naši dobri obrtniki, trgo- vci in kmetje pozabijo, da je tudi hrana za največje otroke kupljena pri njih in da za hribovsko vasico že nekaj pomeni, če me- sece dni dobivajo samo mleko za sto nikdar sitih otrok in pa zelenjava ter sadje, in tu- di mesarju se pozna, če se oglasi kuharica kolonije pri njem, da imajo otroci vsaj v ne- deljo meso. Kaj pa kruh, tega gotovo ne dobivajo od doma, pa tudi moka, makaroni in drugih kuhinjskih potrebščin ne prinese seboj, če niso na deželi dražje kakor v me- stu. Pogosto so vsaj slabše pri enaki ceni in znano je, da so zelenjava in poljski pri- delki na deželi navadno dražji, češ, saj tu- jec ne more kupiti drugje. O, koliko je še gospodinj in kmetih, ki raje dajo v mesto blago za polovično ceno, kakor da bi ga prodale doma, ampak v mesto voziti se, je tako lušno. K sreči je na deželi dosti do- brih ljudi, ki grede kolonijam poštvoval- no na roko in jih podpirajo pri vsem. Prav taki dobrotniki mestne dece pa zaslužijo dvojno pohvalo, ker ne koristijo samo me- ščanom, temveč še bolj svojim sosedom, ki se končno od njih nauče pravilno ceniti pro- met s tuji za vse podeželsko prebivalstvo. To so pionirji, ki grade brvi in mostove čez prepade med nezaupljivim kmečkim preb- valstvom in med letoviščarji, ki večkrat ka- žejo premalo razumevanja in še manj spo- štovanja za težko delo preproste ljudstva in njega stare navade.

Kmet se upravičeno boji mestnih otrok, posebno pa tistih paglavcev, ki ni pred nji- mi varna nobena njiva in nebežno drevo, da ne omenjamo odprtih les, draženja peov in kamenjanja kozoči. In pa posmehovanja, na- gajanja in norčevanja! Da, tudi kmečki bla- pec, ki takemu predznanju »malčku« pošte- no navije usesa, je — kulturosose!

Taki pobalasi so pa le izjeme v koloni- jah, ker vsi voditelji kolonij pasijo na di- sciplino, zato pa že prvo leto med kmeti in kolonijo zavladajo tako dobre razmere, da imajo vsi mladi mestno deo radi in po odho- du kolonije komaj čakajo, kdaj prihodnje leto veseli bledolilniki zopet počive tiho va- sico. Potem pa ni več skrbi niti za sadje, niti za mleko in takoj je pokosen travnik ob potoku za najlep. igrišče, mlinar vabi ra-

dovedni mestni drobiž, gospodinjce odpirajo skrinje s suhihmi hrushami in orehi, otroci se pa medejo okrog teličkov in voz ter z vmeno pomagajo spravljati otavo. De- ki korajžno vodijo konje in deklce se ne cemerijo več pred vsako kravo — o jej, koli- ko je prijetnega in zabavnega na kmetih, pa tudi dosti koristnega se nauče mestni otroci, samo če so pridni in ne mislijo, da so kmečki očanci le hudi brdvasi in nena- pudrane gospodinjce le kričeti pošasti iz me- stnih beznic. Kaj naglo mestna deca spozna, da žive tudi na kmetih tip-top strici in pri- ma tete, ki nimajo večje radosti kot veselje otrok.

Po kolonijah so danes revni otroci, ki jim omogočajo počitnice na deželi razne me- stne občine. Rdeči križ, Kolo jugoslovenskih sešter in druge organizacije. Tu so goz- dovniki, skavti in ferijanci, no, zadnji so že mladi gospodje in gospodične, drugod viso- košolci, gori ob Sedmerih jezerih pa varu- jejo Triglavski narodni park gojenke bota- ničnega inštituta ljubljanske univerze, skra- tka, mladina vseh let, hčere in sinovi vseh slojev, so raztreseni po dolinah in plani- nah.

Nikdo ne pozabi lepih dni svoje mlado- sti in za mladino so pač najlepši dnevi po- čitnice na deželi, ki se jih vsakdo spomni še v starosti. In prav ti nepozabni dnevi pri- peljejo vsakega nazaj v kraj brezskrbne sreče.

In ko potresele revnim mestnim otrokom jablan, da zaropotajo jabolka po vresečih buticah, ponilosti, da iz teh drobnih butic zraste tudi kaka velika glavica, ki gotovo ra- da prav stori za vašo vas, ko se spomni na buško na mladi butici. Med skavti, gozdo- vniki in po drugih kolonijah so sinovi in hčerke staršev vseh sort: zdravnikov, pro- fesorjev, raznih svetnikov in direktorjev in — bog nas varuj — tudi advokatovi. Vidi- te, tako-le malo znanje s počitnic že toliko zaleže, da odpre vsaka vrata in se človek lahko bolj po domače zmeni. Saj ni treba, da bi kar naravnost prikolal v sobo k go- spodu svetniku, ampak lepo okrog kraja se najprej vpraša za fanta, ki je raje imel suhe hruške kakor torte in drugo mestno paca- rijo, ki le škoduje želodcu in zobem, pa bo šlo brez uklanja, sitnosti in nepotrebnih stroškov. Potem, ko je pogovora konec, pa tudi še lahko omenite, da letos niste hrušk več sušili, ampak ste jih skuhalili in ponudite malo pokušnje, saj med prijatelji ni zame- re. Če pa ni letina za hruške, se pa izgovor- žite, da so se tudi klobase tako trdo posu- šile, da obstanejo do jeseni, če imajo gospa dobro shrambo. Sicer pa, saj sami veste, da so pred vojno marmiske napeljali vodo iz hri- bov doli prav v kuhinje po samih putrovih štrulah. Dandanes je seveda drugače, am-

pak prijateljstvo je le prijateljstvo, dober svet je pa tudi še zlata vreden.

Lani je Ferijalni savez poslal v Škofjo Loko dve veliki skupini absolutnov višjih razredov srednjih sol in tudi abiturienti so bili med njimi, torej že odrasle mladenke in zreli mladeniči, ki že v nekaj letih dovrše solanje. Ker so bili lani zadovoljni, jih je letos prišlo še več. To gotovo koristi mestu, ki je nekaj zavzemalo prav odlični prostor med našimi letovišči in bi tudi sedaj zopet bilo rado deležno tujkoprometnega blago- slova. Iz premožne Slavonije so ferijanci in iz bogate Banata iz Bačke, kjer imajo vse- ga dosti, samo ne naših zelenih planin, ne našega zraka niti naših bistrih voda, in iz Srbije so, kjer imajo svoje vplivne očete, pa jim manjka oživljajoče sence naših gozdov. Veste, prahu imajo doma dosti in blata, pri- šli so pa zato k nam, da se ga iznebe. Odra- sli so že in znajo presoditi, kako so prebrali. Tudi doli nimajo povsod vodovoda, da bi ce- ste škropili, v Škofji Loki pa vidijo vodovod in hidrante in izprašujejo, čemu so nam, po- sebnost se pa čudijo namenu našega vodova- da tam, kamor bi vsaj v javnih lokalih mor- ali biti napeljan, pa ga še nikjer ni, čeprav Škofja Loka misli in želi postati tujsko-pro- metno mesto. Saj je imenitna kupčija z le- pim razgledom, z vodo in zrakom, ampak nekaj je pa le treba dati za režijo tudi pri tej trgovini, drugače ne gre. Vsaj na naj- primitivnejše zahteve higijene se ozirajte in napravite svojim gostom vsaj stranišča, saj vsak človek sodi po tem prostoru vso hišo. Tudi vožnja gnoja po mestu je prav idilič- na in domača, ampak še nikjer ni, čeprav Škofja Loka misli in želi postati tujsko-pro- metno mesto. Saj je imenitna kupčija z le- pim razgledom, z vodo in zrakom, ampak nekaj je pa le treba dati za režijo tudi pri tej trgovini, drugače ne gre. Vsaj na naj- primitivnejše zahteve higijene se ozirajte in napravite svojim gostom vsaj stranišča, saj vsak človek sodi po tem prostoru vso hišo. Tudi vožnja gnoja po mestu je prav idilič- na in domača, ampak še nikjer ni, čeprav Škofja Loka misli in želi postati tujsko-pro- metno mesto. Saj je imenitna kupčija z le- pim razgledom, z vodo in zrakom, ampak nekaj je pa le treba dati za režijo tudi pri tej trgovini, drugače ne gre. Vsaj na naj- primitivnejše zahteve higijene se ozirajte in napravite svojim gostom vsaj stranišča, saj vsak človek sodi po tem prostoru vso hišo. Tudi vožnja gnoja po mestu je prav idilič- na in domača, ampak še nikjer ni, čeprav Škofja Loka misli in želi postati tujsko-pro- metno mesto. Saj je imenitna kupčija z le- pim razgledom, z vodo in zrakom, ampak nekaj je pa le treba dati za režijo tudi pri tej trgovini, drugače ne gre. Vsaj na naj- primitivnejše zahteve higijene se ozirajte in napravite svojim gostom vsaj stranišča, saj vsak človek sodi po tem prostoru vso hišo. Tudi vožnja gnoja po mestu je prav idilič- na in domača, ampak še nikjer ni, čeprav Škofja Loka misli in želi postati tujsko-pro- metno mesto. Saj je imenitna kupčija z le- pim razgledom, z vodo in zrakom, ampak nekaj je pa le treba dati za režijo tudi pri tej trgovini, drugače ne gre. Vsaj na naj- primitivnejše zahteve higijene se ozirajte in napravite svojim gostom vsaj stranišča, saj vsak človek sodi po tem prostoru vso hišo. Tudi vožnja gnoja po mestu je prav idilič- na in domača, ampak še nikjer ni, čeprav Škofja Loka misli in želi postati tujsko-pro- metno mesto. Saj je imenitna kupčija z le- pim razgledom, z vodo in zrakom, ampak nekaj je pa le treba dati za režijo tudi pri tej trgovini, drugače ne gre. Vsaj na naj- primitivnejše zahteve higijene se ozirajte in napravite svojim gostom vsaj stranišča, saj vsak človek sodi po tem prostoru vso hišo. Tudi vožnja gnoja po mestu je prav idilič- na in domača, ampak še nikjer ni, čeprav Škofja Loka misli in želi postati tujsko-pro- metno mesto. Saj je imenitna kupčija z le- pim razgledom, z vodo in zrakom, ampak nekaj je pa le treba dati za režijo tudi pri tej trgovini, drugače ne gre. Vsaj na naj- primitivnejše zahteve higijene se ozirajte in napravite svojim gostom vsaj stranišča, saj vsak človek sodi po tem prostoru vso hišo. Tudi vožnja gnoja po mestu je prav idilič- na in domača, ampak še nikjer ni, čeprav Škofja Loka misli in želi postati tujsko-pro- metno mesto. Saj je imenitna kupčija z le- pim razgledom, z vodo in zrakom, ampak nekaj je pa le treba dati za režijo tudi pri tej trgovini, drugače ne gre. Vsaj na naj- primitivnejše zahteve higijene se ozirajte in napravite svojim gostom vsaj stranišča, saj vsak človek sodi po tem prostoru vso hišo. Tudi vožnja gnoja po mestu je prav idilič- na in domača, ampak še nikjer ni, čeprav Škofja Loka misli in želi postati tujsko-pro- metno mesto. Saj je imenitna kupčija z le- pim razgledom, z vodo in zrakom, ampak nekaj je pa le treba dati za režijo tudi pri tej trgovini, drugače ne gre. Vsaj na naj- primitivnejše zahteve higijene se ozirajte in napravite svojim gostom vsaj stranišča, saj vsak človek sodi po tem prostoru vso hišo. Tudi vožnja gnoja po mestu je prav idilič- na in domača, ampak še nikjer ni, čeprav Škofja Loka misli in želi postati tujsko-pro- metno mesto. Saj je imenitna kupčija z le- pim razgledom, z vodo in zrakom, ampak nekaj je pa le treba dati za režijo tudi pri tej trgovini, drugače ne gre. Vsaj na naj- primitivnejše zahteve higijene se ozirajte in napravite svojim gostom vsaj stranišča, saj vsak človek sodi po tem prostoru vso hišo. Tudi vožnja gnoja po mestu je prav idilič- na in domača, ampak še nikjer ni, čeprav Škofja Loka misli in želi postati tujsko-pro- metno mesto. Saj je imenitna kupčija z le- pim razgledom, z vodo in zrakom, ampak nekaj je pa le treba dati za režijo tudi pri tej trgovini, drugače ne gre. Vsaj na naj- primitivnejše zahteve higijene se ozirajte in napravite svojim gostom vsaj stranišča, saj vsak človek sodi po tem prostoru vso hišo. Tudi vožnja gnoja po mestu je prav idilič- na in domača, ampak še nikjer ni, čeprav Škofja Loka misli in želi postati tujsko-pro- metno mesto. Saj je imenitna kupčija z le- pim razgledom, z vodo in zrakom, ampak nekaj je pa le treba dati za režijo tudi pri tej trgovini, drugače ne gre. Vsaj na naj- primitivnejše zahteve higijene se ozirajte in napravite svojim gostom vsaj stranišča, saj vsak človek sodi po tem prostoru vso hišo. Tudi vožnja gnoja po mestu je prav idilič- na in domača, ampak še nikjer ni, čeprav Škofja Loka misli in želi postati tujsko-pro- metno mesto. Saj je imenitna kupčija z le- pim razgledom, z vodo in zrakom, ampak nekaj je pa le treba dati za režijo tudi pri tej trgovini, drugače ne gre. Vsaj na naj- primitivnejše zahteve higijene se ozirajte in napravite svojim gostom vsaj stranišča, saj vsak človek sodi po tem prostoru vso hišo. Tudi vožnja gnoja po mestu je prav idilič- na in domača, ampak še nikjer ni, čeprav Škofja Loka misli in želi postati tujsko-pro- metno mesto. Saj je imenitna kupčija z le- pim razgledom, z vodo in zrakom, ampak nekaj je pa le treba dati za režijo tudi pri tej trgovini, drugače ne gre. Vsaj na naj- primitivnejše zahteve higijene se ozirajte in napravite svojim gostom vsaj stranišča, saj vsak človek sodi po tem prostoru vso hišo. Tudi vožnja gnoja po mestu je prav idilič- na in domača, ampak še nikjer ni, čeprav Škofja Loka misli in želi postati tujsko-pro- metno mesto. Saj je imenitna kupčija z le- pim razgledom, z vodo in zrakom, ampak nekaj je pa le treba dati za režijo tudi pri tej trgovini, drugače ne gre. Vsaj na naj- primitivnejše zahteve higijene se ozirajte in napravite svojim gostom vsaj stranišča, saj vsak človek sodi po tem prostoru vso hišo. Tudi vožnja gnoja po mestu je prav idilič- na in domača, ampak še nikjer ni, čeprav Škofja Loka misli in želi postati tujsko-pro- metno mesto. Saj je imenitna kupčija z le- pim razgledom, z vodo in zrakom, ampak nekaj je pa le treba dati za režijo tudi pri tej trgovini, drugače ne gre. Vsaj na naj- primitivnejše zahteve higijene se ozirajte in napravite svojim gostom vsaj stranišča, saj vsak človek sodi po tem prostoru vso hišo. Tudi vožnja gnoja po mestu je prav idilič- na in domača, ampak še nikjer ni, čeprav Škofja Loka misli in želi postati tujsko-pro- metno mesto. Saj je imenitna kupčija z le- pim razgledom, z vodo in zrakom, ampak nekaj je pa le treba dati za režijo tudi pri tej trgovini, drugače ne gre. Vsaj na naj- primitivnejše zahteve higijene se ozirajte in napravite svojim gostom vsaj stranišča, saj vsak človek sodi po tem prostoru vso hišo. Tudi vožnja gnoja po mestu je prav idilič- na in domača, ampak še nikjer ni, čeprav Škofja Loka misli in želi postati tujsko-pro- metno mesto. Saj je imenitna kupčija z le- pim razgledom, z vodo in zrakom, ampak nekaj je pa le treba dati za režijo tudi pri tej trgovini, drugače ne gre. Vsaj na naj- primitivnejše zahteve higijene se ozirajte in napravite svojim gostom vsaj stranišča, saj vsak človek sodi po tem prostoru vso hišo. Tudi vožnja gnoja po mestu je prav idilič- na in domača, ampak še nikjer ni, čeprav Škofja Loka misli in želi postati tujsko-pro- metno mesto. Saj je imenitna kupčija z le- pim razgledom, z vodo in zrakom, ampak nekaj je pa le treba dati za režijo tudi pri tej trgovini, drugače ne gre. Vsaj na naj- primitivnejše zahteve higijene se ozirajte in napravite svojim gostom vsaj stranišča, saj vsak človek sodi po tem prostoru vso hišo. Tudi vožnja gnoja po mestu je prav idilič- na in domača, ampak še nikjer ni, čeprav Škofja Loka misli in želi postati tujsko-pro- metno mesto. Saj je imenitna kupčija z le- pim razgledom, z vodo in zrakom, ampak nekaj je pa le treba dati za režijo tudi pri tej trgovini, drugače ne gre. Vsaj na naj- primitivnejše zahteve higijene

Avgustus Muir:

Krog zločinov

Roman

— Če se takoj ne izgubite, naročim služinčadi, naj vas postavi pod kap. — Stopila je h kaminu, kjer je bil električni zvonec.

— Meni se pa zdi, da tega ne boste storili. — Je dejal neznanec mirno. — Ustavila se je in ga radovedno gledala.

— Zdi se, da ste trdno prepričani o prijaznem sprejemu, gospod. —

— Warner, — je dejal neznanec. — Nimam kaj skrivati pred vami, gospodična Farrova. Prišel sem skleniti kupčijo, v katero ste že privolili. — Vstopil je v jedilnico. — Predno pa spregovoriva, gospodična Farrova. Raje bi sicer poslušal vaš klavir, ki je pel divno, toda kupčija je kupčija. Smem sesti?

— Opozarjam vas, da nisem sama. Moj prijatelj. —

— Se je odpravil pred četrto ure v svojem avtomobilu. Obe vaši služkinji že spita — luč v njihih spalnicah je bila pravkar ugasnjena. Z vašim dovoljenjem se torej lahko mirno pogovoriva, gospodična Farrova. Raje bi sicer poslušal vaš klavir, ki je pel divno, toda kupčija je kupčija. Smem sesti?

— Izvolite, — je dejala nekam plaho. — Kaj bi radi?

— Najprej, kaj ste storili s truplom Viktorja Hallama?

— Torej ste bili snoči v mojem stanovanju, gospod Warner? Če je tako, mi boste pa morda povedali, kdo je bil tako bedast, da je nosil svojo glavo na trg, da sploh ne govorim o nesramnosti, s katero je uganjal svoje komedije v tujem stanovanju. Posledice so bile zelo neprijetne.

— Zelo — za vas, — je pripomnil John Warner. — Kaj ste storili z njegovim truplom? Govoriti hočem odkrito. Nisem ostal v vašem stanovanju, da bi videl.

— Skomignila je z rameni. — To je moja stvar. Pri zaslišanju bi se bilo morda izkazalo, da značaj Viktorja Hallama ni bil tako slab, kakor so mnogi mislili. Škoda za tako mladega moža, mar ne?

— John Warner se je nervozno premaknil. Julija Farrova ga je bila spravila v zadrego in celo neprijetno mu je postalo v njeni prisotnosti.

— Pustiva zaenkrat značaj Viktorja Hallama pri miru in preidiva k stvari sami. On je kupil od vas dokumente, nanašajoče se na neko Molly Langtonovo in dal je vam dvesto funtov are. Tega menda ne boste tajili.

— Nadaljujte, — je dejala, sedla h klavirju in zaigrala z eno roko.

— Prišel sem skleniti to kupčijo. Ti dokumenti za vas nimajo nobene vrednosti.

— Morda je res nimajo, gospod Warner. Toda dolga leta mi je bila prijetna zavest, da jih imam. Kaj me hočete pripraviti ob to radost zdaj, ko se staram?

— Pripravljene ste bili prodati jih Hallamu za tisoč funtov, — je nadaljeval Warner. — To je lep denar.

Ozrl se je po razkošno opremljeni sobi. Hallam mu je pravil, da je Julija Farrova nujno potrebovala denar. Ali se je motil? Ali pa je bila Julija Farrova tip ženske, ki leta visoko, čeprav ji že teče voda v grlo? Warner je razmišljal hitro.

— Če je tisoč funtov premalo, gospodična Farrova, sem pripravljen ponuditi vam tisoč dvesto. In plačam vam takoj. Kupčija je dobra. Časa imam malo. —

John Warner jo je ves čas gledal in opazil na njenem obrazu izraz strahu.

Julija Farrova se je ozrla na vrata, kakor da je zaslišala korake, potem je pa širil njen pogled mimo njega na francosko okno.

Prestrašeno je kriknila. John Warner se je ozrl in planil pokonci.

Toda bilo je že prepozno. Vhod na balkon je bil zagradil mož v črnem večernem plašču. Svilena maska mu je zakrivala obraz in v iztegnjeni roki je držal revolver.

— Roke kvišku! — je zapovedal kratko. — Nimata preveč časa, a? To mi je dobrodošlo. Zdi se mi, da imam skupen cilj.

— Kaj pa mislite? — je vzkliknil Warner in stopil korak nazaj. — Končajte svoj melodramatični nastop. —

Revolver v neznančevi roki se je naglo obrnil proti Juliji Farrovi.

— Umaknite se od peči! Tako bo bolje. — Glas je imel tih, poveljujoč. — Viktor Hallam je že plačal svoj delež. Škoda bi bilo, če bi mu drugi sledili. Opozarjam vaju, da hočem skleniti kupčijo. Zunaj imam šest mož, ki so pripravljeni na moj migljaj prebrskati in preiskati vso hišo od kleti do strehe. Slučajno sem zvedel, da so dokumenti Molly Langtonove tu. Prišel sem po nje.

John Warner se je ozrl. V sivem čolnu, zasidranem stopetdeset sežnjev od zaliva, je imel dva moža, Veitcha in še enega. Kako bi ju mogel priklicati? Zdelo se mu je, da sta ta dva moža edina njegova nada.

Ozrl se je na Julijo Farrova in opazil znake strahu na njenem obrazu. Vstopil je bil sicer teatralno, toda žal mu je bilo, da se ni takoj oprljal grozilne taktike napram Juliji Farrovi. Toda od kod naj bi vedel, da je strahopetna? Zdal se lahko že mirno plul po toku s svojim plenom.

Warner se je skrivaj ozrl po sobi. Bil je obupan. Vedel je, da se mora poravnati. Sicer bo vse izgubljeno. Njegova roka se je bliskoma iztegnila po vazi, stoječi blizu njega, in naglo se je obrnil k luči na klavirju.

V naslednjem trenutku bi se bila soba pogreznila v temo, da ni bilo drobca časa, katerega je rabil Warner, da se je obrnil. Bila je samo sekunda, toda neznanec je zadoščala. Obenem z zamolklim strelom se je začul žvenket razbitega porcelana, kajti krogla je bila razbila vazo v Warnerjevi roki na drobne kosčke.

Zdravniki in bolniki v starih časih

V srednjem veku je bila medicina na stopnji mazaštva, združenega z vražami

Senesare, klistirare, venesektare, amputare, tako je karakteriziral slavni Molieri med čino dobe, v kateri je živel. Domisljavi, surovi in omejeni zdravniki takratnih časov menda niso imeli nvarnejšega sovražnika od tega duhovitega ljuka, ki je neusmiljeno zgošal njihove nedostatke in jih smešil pred javnostjo. Nam se zde njegove komedije v marsičem pretirane, toda zdravniški recepti in drugi dokumenti, ki so se ohranili do dandanašnjih dni, so najboljši dokaz, da Molieri v tem pogledu ni pretiraval. Saj so lečili tve, prikladanjem pokojnikove roke, mrzlico s prikladanjem trske z drevesa, rastočega na krvnikovem vrtu, mairarijo s parom golobov, položenih bolniku k nogam. Kratkovidnost so lečili s kruhom, namazanim z maslom, na katerem je bilo 12 listkov nekega zelišča. Ta kruh je bilo pa treba jesti zgodaj jutraj, kajti v starih časih je igral čas v medicini zelo veliko vlogo. Zdravnik je bil namreč obenem navadno tudi astrolog, ki je trdno veroval, da zvezde blagodejno ali škodljivo vplivajo na bolnega.

Nekatere bolezni so se dale po splošnem prepričanju zdravnikov uspešno lečiti samo ob gotovih dneh v letu. Zato so pogosto zamudili pravi čas in bolniki so umirali, čeprav bi jih bili lahko rešili, če bi jim bili pravčasno nudili zdravniško pomoč. In kako nekrščansko so ravnali zdravniki z želodci ubogih bolnikov! Dajali so jim zmajevje kri, škorpionovo olje, raztopljene bisere in korale, razne pilule in praške iz nohtov obešenecv itd. Ohranili se je tudi recept, v katerem zdravnik naračal bolniku, naj se umiva samo enkrat na teden in naj si vsako jutro namaže vse telo z nekakšno rdečo barvo. Skratka, medicina je bila po služgi Egiptčanov, Grkov in Arabcev v starih časih veda, v srednjem veku je pa padla na stopnjo mazaštva, združenega z neverjetnimi vražami. V era v čudodelno zdravilno moč polaganja rok angleških in francoskih kraljev na telesa škrofuloznih ljudi je bila splošna in dvomit o tem je bilo zelo nevarno.

Celo slavni možje so bili podvrženi tem vražam. Slavni filozof Baco Verulamski je priporočal ljudem, naj nosijo čimveč draguljev, češ, da vplivajo blagodejno na značaj in misli. Taki nasveti padejo navadno na rodovitna tla. Manj uspeha bi bil imel Baco, če bi bil ljudem svetoval, naj se omeje v jedi in pijači ali pa da naj bolj pazijo na snago. To bi bilo zahtevalo premaganje, tako je pa šlo samo za nakup draguljev. Mnogi inteligentni ljudje so nosili prstane z dragimi kamni samo zato, ker so trdno verovali, da je v safirju

pogum, da odvrta hiacint strelo, topaz blaznost itd.

Vendar so se pa našli poedinci, ki o zdravnikih niso hoteli ničesar slišati. Med te je spadal tudi sin češkega kralja Rupert. Njemu ni smel noben zdravnik pred oči. Vsako bolezen je izlečil sam in na smrtni postelji so poklicali zdravnika šele, ko se ni več zavedal. Kar je nedostajalo takratnim zdravnikom glede spretnosti in znanja, jim je nadomestovala surovost in neusmiljenost. Amputirali so pogosto brez vsakega povoda z umazanimi instrumenti in brez narkoze. Zato ni čuda, da so bila zastrupljenja krvi na dnevnem redu. Brez vsakega povoda so puščali kri slabokrvnim ljudem. Milijoni ljudi so padli kot žrtve njihovih umazanih nožev in strupenih zelišč.

V takih razmerah ni bilo čudno, da so živeli ljudje na zapadu Evrope povprečno 33 let, dočim žive zdaj 59. Ljudje so se sicer tudi takrat plodili, obenem je bila pa umrljivost zelo velika. Starost so dočakali samo izredno krepki ali pa pametni ljudje, ki se k zdravnikom nikoli niso zatekali. Toda ljudje takrat niso polagali nobene važnosti na življenje poedincev. Mislili so pač, kakor je mislil slavni vojskovodja Conde, ki je odgovoril svojim generalom, ko so ga opozorili na ogromne izgube v bitki: »Nič zato, edina noč v Parizu nadomesti vse to.«

Župana je hotel osmešiti

Vzornega župana ima občina Jarišov v Gornji Sleziji. O njem so govorili, da ne zna ne čitati ne pisati in da se komaj za silo podpisuje, ne da bi znal prečitati, kaj je napisal. To so nekateri izrabili na ta način, da so si dali podpisati in potrditi dokumente, katerih bi župan gotovo ne bil podpisal, če bi mu bila vsebina znana. Upravitelj ondodnega posestva, ki je največji županov nasprotnik, je sklenil preizkusiti županovo pismenost. Nekega dne mu je predložil polno papirja, na kateri je bilo nekoliko nečitljivo napisano: Potrijem uradno, da sem največji osel v Jarišovu. Župan je brez obotavljanja podpisal in pritisnil pečat.

S tem uradnim potrdilom je odšel županov nasprotnik k deželnemu svetu, češ, le pogledite, kakšnega župana imajo v Jarišovu. Toda deželni svet je vzel zadevo samo na znanje, ne da bi se vmešaval v krajevne občinske zadeve. Zadeva je pa prišla pred sodišče, kajti župan je svojega nasprotnika tožil, češ, da nikoli ni podpisal dotične listine, temveč da mu jo je podtaknil.

Preizkusili so županovo pismenost in izkazalo se je, da zna za silo čitati in pisati. Sodišče je obsodilo njegovega nasprotnika za 100 mark globe odnosno na teden dni zapora.

Težka avtomobilska nesreča

V nedeljo se je vršila v Češki Rybní gasilska svečanost in zvečer se je vračala skupina udeležencev pijana s tovornim avtomobilom domov. Na ostrem ovinku neizkušeni sofer avtomobila ni obvladal, zavozil je v ograjo mostu in avtomobil, na katerem je bilo 20 gasilcev, je padel 3 m globoko v izsušeno strugo potoka. Kraj katastrofe je nudil grozno sliko. Nekateri gasilci je vrglo z avtomobila na kamenje, kjer so obležali vsi okrvavljeni, težko ranjeni so pa obležali kar pod prevrnjenim avtomobilom. Sofer se je zavedal krivde in je pobegnil, mimoidoči so pa poklicali zdravnika, ki je nudi težko in smrtno ranjenim prvo pomoč.

Takoj po prevozu v bolnico so začeli zdravniki težko ranjene gasilce operirati, delali so pozno v noč in v ponedeljek zjutraj so nadaljevali že na vse zgodaj. Samo trije gasilci so odnesli lažje poškodbe, 17 je bilo pa težko ranjenih, 2 sta takoj po operaciji umrla. Soferja dolgo niso mogli najti, v ponedeljek se je pa raznesla vest, da se je doma ustrelil. Preiskava je dognala, da je zakrivil nesrečo on.

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše

Težka kazen.

— Ali veste, da se je mladi oficijal, ki je prišel šele nedavno v naše mesto, oženil s hčerko trgovca X?

— To ni nič čudnega, saj je bil premeščen k nam za kazen.

Med sosedi.

— Kaj ste pa imeli snoči, da je bil tak krik in vik v vašem stanovanju?

— Nič hudega ni bilo, na stopnicah sem si hotel sezuti čevlje, pa sem sezul samo galoše.

Na plesu.

— Zakaj tako skrbno ogledujete mojo roko? Mar hočete prečitati z nje mojo bodočnost?

— Da, bodočnost hočem prečitati, toda svojo.

Mag. št. 25283/30 ref. V.

Razpis.

Občinska uprava mesta Ljubljane potrebuje cca

300 m³ zdravih, suhih bukovih drv

za magistratne urade in podjetja ter poziva tem potom vse dobavitelje oziroma reflektante, da stavijo svoje ponudbe.

Zapečatene in pravilno opremljene ponudbe za franco vagon Ljubljana — dol. kolodvor je vložiti pri mestnem gospodarskem uradu do četrtega, dne 31. julija 1930.

Mestno načelstvo v Ljubljani
dne 10. julija 1930.

Vezenje nevestinih oprem, zaves, pregrinjaj

najcenejše in najfinije

MATEK & MIKEŠ, Ljubljana

(poleg hotela Strukelj)

Entljanje, asuriranje, predtiskanje takoj!

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znakah. Za odgovor znakom! — Na vprašanja brez znamke ne odgovorjamo — Najmanjši oglas Din 5 —

Za stavbe

vsakovrsten suh tesan in žagan les, ladijska tla ceno oddaja Fran Sustar, Dolenjska cesta, telefon 2424. 60/T

Navijalko

(špularico) dobro izvežbano — kakor tudi

verizkarico

(ketlerico) sprejemem k strojnemu pletenju nogavic. Ponudbe na naslov: Baebler, strojno pletilstvo., Radovljica. 2049

Trgovsko hišo

z dobro vpeljano trgovino mešanega blaga, tik glavne ceste, s pohištvom in trg. stelažami prodam za 55.000 Din. Bergant Benjamin, pošta Novasela pri Kočevju. 2050

I. Stjepušin

Ulica, Ljubljana 57
priporočam najboljšo tambar, tico, želez. partituro: ostale potrebščine za vsa glasbala. Odlikovan na pariskih izložbah. Cenele traktu

Radi preselitve

popolna odprodaja DEŽNIH PLAŠČEV. Sijajna prilika. Jančigaj, Tavčarjeva 1. 2048

MODROCE

la afrik močno blago Din 240.— spodnje modroce, mreže, posteljne odeje najcenejše kupite pri

RUDOLF SEVER

Marija trg 2
Zahtevajte vzorce! 29/T

REVMATIZEM

Ishias, zabrekle žile bolečine v kosteh, zobobol, glavobol itd zdravi najzanesljiveje Antirheumin, ki si je v kratkem času stekel nebroj priznanja. Cena orig. steklenici 35, poskusni pa 18 Din.

Ferralbumin

je izredno sredstvo proti malokrvnosti, obči oslabelosti, pomanjkanju teka itd. Cena orig. steklenici 35 Din. Obe zdravili se dobivata po lekarnah ali pri proizvajalcu: Mr. A. Mrkušić, lekarnar, Konjic, Hercegovina, ki pošlje franko po povzetju 3 orig. steklenice za 105, a 1 za 40 Din. Poskusne 3 steklenice Antirheumina za 65, a 1 za 25 Din. 1921

Klišeeje

vseh vrst enobarone in večbarone izdeluje klišarno

Južografika

Sv. Petra nasip
št. 23
Telefon 2495

Najnovejša moda
Elegantni vzorci
Bogata izbira

Crepe de Chine
Crepe Georgette
Crepe Mongol
Crepe Satin
Veloutine
Foulard
Moiré
Taffel
itd.

A. & E. Skabernè, Ljubljana

Izdelujejo še najnovejši angleški modeli

OTROŠKIH

VOZICKOV

od priprostega do najtrajnejšega tipa. Ceniki franko. Prodaja na obroke.

Tribuna F. B. L.

rovarna dvokoles in otroških vozickov, Ljubljana, Karlovska cesta 4.

Makulturni papir

kg à Din 4.—

rodaja uprava, Slovenskega Naroda,